

הַשְׁבוּעַ

בשובו בנים אינטרנשיונל

פרשת קורח · כ"ח בִּסְיוֹן תשפ"ו · גיליון 7

Powered by Simchy

תוכן הגיליון

פרשת קורח · כ"ח בסיון תשפ"ו

מאמר סוד ההכנעה והדמעות: הדרך האמיתית לכיבוש הארץ 10	מאמר סוד האור הגנוז: הדרך האמיתית להשיב נשמות אובדות 1
מאמר סוד ימות המשיח: מדוע נזדקק לדמעות כמים כדי ללמוד תורה? 11	מאמר סוד הדמעות: הכוח להוריד נשמות גבוהות בדור של חושך 2
סיפור סיפור מופלא: הטבילה בים של אשדוד שעצרה את הטילים / סיפור מופלא 12	מאמר סוד החיים ושמירת העיניים: כיצד מנצחים את מלאך המוות 3
מאמר סוד ההסתרה והגילוי: כיצד נברא יום חדש מתוך החושך 13	מאמר סוד האמונה והביטול: הכוח לעמוד מול כל אויב 4
שיעור מורנו הרב ברלנד שליט"א מסר שיעור לבחורי קהילת שובו בנים ומקורבים: צפו 14	מאמר סוד הביטול המוחלט: כיצד מנצחים את כל פחדי העולם 5
מאמר השלילה שהומתקה בעבור פחית בירה 15	מאמר סוד המחילה והשתיקה: כוחו העצום של חנון המרבה לסלוח 6
פרשה פרשת קרח - סכנת הליצנות ותיקון המידות 16	מאמר נס מהלך על שניים: עדות מצמררת מהפיגוע בהרי ירושלים 7
מאמר סוד שמירת העיניים: המלחמה על קדושת הנשמה 17	מאמר סוד קדושתה של באר שבע: מסעו של אברהם אבינו להפצת האמונה 8
מאמר סוד האישה המשכלת: המבחן של אליעזר וחינוך הילדים 18	סיפור סיפור ההצלה: הסגולה הבדוקה לניצחון במלחמת המחשבות / סיפור של קדושה 9

להרשמה לעלון השבועי: שלחו מייל עם המילה "הירשם" לכתובת send@ravberland.com

ravberland.com · Shuvu Banim International

סוד האור הגנוז: הדרך האמיתית להשיב נשמות אובדות

עורך ראשי · כ"ג בסיון תשפ"ו

ראייתו העל-אנושית של שלמה המלך

הגמרא (ראש השנה כד ע"ב) דנה בגדולתו של שלמה המלך. שלמה מלך מסוף העולם ועד סופו, והיה לו נשר שהיה טס עמו מעבר להרי החושך, עד להודו, כדי להביא יהלומים ומרגליות. שום דבר לא היה נסתר מעיניו של שלמה המלך. הוא היה החכם מכל אדם, ובחכמתו אף עלה על משה רבנו.

מתוך ראייתו הבהירה, שבה ראה מסוף העולם ועד סופו, פנה שלמה המלך וביקש רשות מהקדוש ברוך הוא: "אני רואה את כל הרוצחים, אני רואה את כל הגנבים. תרשה לי לדון אותם, תרשה לי לתפוס אותם".

אך תשובתו של ה' יתברך הייתה חד-משמעית:

"עַל פִּי שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ עַל פִּי שְׁלֹשָׁה עֵדִים יָקוּם דְּבָרְךָ" (דברים יט, טו).

הקדוש ברוך הוא אמר לשלמה: "אפילו שאתה רואה מסוף העולם ועד סופו, ואפילו שאתה יודע בוודאות מי הם הפושעים, הגנבים והרוצחים – אין לך רשות לדון שום אדם ללא שני עדים".

מטרת התורה: להאיר, לא להעניש

על דרך זו אמר רבי עקיבא, שאילו היה יושב בסנהדרין, לא היה דן שום אדם למוות או למאסר. הוא לא היה שופט אותם ולא היה מכניס אותם לבית הסוהר. מדוע? משום שהמטרה של התורה אינה לשים גנבים בבתי סוהר. **המטרה האמיתית היא לפתוח להם את האור.**

כאשר רואים אדם שפשע, יש להבין את הרקע שלו. אולי הוא גדל בשכונת מצוקה? אולי הוא חי בתקופת רעב? אולי הוא היה עזוב לנפשו, הוריו לא טיפלו בו, והוא הופקר לרוח הרחוב?

הזוהר הקדוש והגמרא מספרים לנו על תופעות קשות שהיו בעבר, כאשר היו גונבים ילדים ומובילים אותם לעולם הפשע. אפילו צאצאיהם של גדולי התנאים נפלו לשם. בן בנו של רבי חייא, נכדו

שיעור מס' 174 | * יום א' פר' וארא, אור לכ"ג

טבת תשנ"ט - כנס התעוררות בנתניה

מאמר מרתק המבאר את ייעודה הרוחני של העיר נתניה כמרכז של שירה וגאולה, ומשם צולל אל עומק ההשקפה התורנית על פשיעה וענישה. דרך סיפורם של שלמה המלך ורבי יהודה הנשיא, מתגלה כי מטרת התורה אינה להעניש, אלא להאיר את נשמתו של כל יהודי, גם זה שירד לדיוטא התחתונה.

ישנו אור גדול בעולם, האור שנקרא "נחמן נתן", וזהו האור הכי גדול שיש. ככל שתדך חשיכה גדולה וחושך אדיר על העולם, כך יתחיל להאיר האור של העיר נתניה. העיר הזו עתידה להפוך לעיר ואם בישראל, והיא תלך ותתרחב עד שתתפשט בכל ארץ ישראל.

השם "נתניה" טומן בחובו סודות עצומים. משמעותו היא "נתן י-ה" – זוהי מתנת ה'. הדבר רמוז במילה "ואתחנן". בשעה שמשה רבנו התפלל יום ולילה במשך שבעה ימים, הוא אמר "ואתחנן".

"וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בָּעֵת הַהוּא לֵאמֹר" (דברים ג, כג).

המילה "ואתחנן" עולה בגימטריה בדיוק כמניין "נתניה" (515). התפילות של משה רבנו היו על נתניה.

יתרה מזאת, "נתניה" בגימטריה שווה למילה "שירה". כל המהות של העיר הזו היא שירה לה'. פה הוא מרכז השירה, פה ייאמר "שירת אלוקים", וכאן משה רבנו ישיר את שירתו – "אז ישיר משה". מנתניה תצא כל השירה, כל הניגונים וכל הריקודים לעם ישראל. **ההרקדה כאן תהיה ההרקדה לשם ה' אלוקי ישראל, לשם דוד המלך, וכל העיר תתעורר מהשירה הזו.**

סוד נוסף טמון במספר 515. "נתניה" עולה בגימטריה כמניין שמם של שני המלאכים הגדולים ביותר: המלאך מטטרו"ן (314) והמלאך יופיא"ל (201). יחד הם משלימים בדיוק ל-515. זהו סודה של העיר – מקום של מלאכים, שבו כולם יהפכו למלאכים קדושים. מכאן נזכה לגאולה האמיתית ולביאת מלך המשיח, כהרף עין.

של רבי טרפון, ואפילו בנו של רבי אלעזר ברבי שמעון – נכדו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי! כולנו יודעים מי זה רשב"י, כולנו נוסעים בל"ג בעומר ובמשך השנה כולה להשתטח על ציונו הקדוש. והנה, נכדו יצא לתרבות רעה והפך לפושע חמור.

להחזיר את הנשמה לכל יהודי

מה עשה רבי יהודה הנשיא כשהתברר לו מצבם של אותם צאצאים קדושים שנפלו לפשע? הוא לא ישב בחיבוק ידיים, והוא בוודאי לא פנה לרשויות החוק. רבי יהודה הנשיא, שגם הוא היה רואה מסופך

מאמר

2

סוד הדמעות: הכוח להוריד נשמות גבוהות בדור של חושך

עורך ראשי · כ"ג בסיון תשפ"ו

שיעור מס' 174 | * יום א' פר' וארא, אור לכ"ג

טבת תשנ"ט - כנס התעוררות בנתניה

בדור שבו כוחות הטומאה משתוללים והעולם נראה כמתמוטט, הפתרון טמון בהורדת נשמות קדושות שיאירו את החשיכה. המאמר חושף כיצד דווקא מתוך החושך הגדול ביותר, בכייתיה ותפילותיה של האם יכולות להמשיך לעולם ילדים בדרגת אברהם אבינו שיביאו את הגאולה.

אנו עומדים בפני תקופה שבה נושבות בעולם רוחות טומאה כה עזות, עד שנדמה כי שום אדם לא יצליח לעצור אותן. לשם כך בדיוק נכתבה תורה ל"ז בליקוטי מוהר"ן – כדי לעצור את כוחות הטומאה הנוראים הללו. סוד זה קשור לסוד המשכן ושני הכרובים, שעליהם נאמר:

"וַיִּבְנֵא מֹשֶׁה אֶל אֱהֱל מוֹעֵד לְדָבָר אֲתוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי מַעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִּים"

המטרה היא לחדש את ההארה של יציאת מצרים. כשעם ישראל שקע במ"ט שערי טומאה, רק כוחו של הצדיק יכול היה להוציא אותם משם. היום, כשהיצר הרע משתולל ואנשים עומדים ליפול לשער החמישים, רק כוחו של רבי נחמן יכול להוציא אותנו מזה. שום עצה אחרת לא תועיל מול האור החדש שצריך להאיר על ציון.

העולם ועד סופו, הלך בעצמו לשכונות העוני ולשכונות המצוקה כדי לחפש אותם.

הוא מצא אותם, אך לא מסר אותם למשטרה. התורה אינה מחפשת להקים בתי סוהר, אלא היא רוצה לשלוח את אור הנשמה לכל אחד ואחד. המטרה העליונה היא להחזיר את הנשמה לכל יהודי, יהיה היכן שיהיה, ולעורר בו מחדש את הניצוץ האלוקי.

חלק 3 מתוך 4 – שיעור מס' 174

כל החלקים: חלק 1 | חלק 2 | חלק 3 (נוכחי) | חלק 4

עיוורון מול קריסת העולם

בדורות הקודמים הרחובות היו קדושים וטהורים, אך היום היצר הרע משתולל בתוך האדם, והוא אינו יודע כיצד לעצור אותו. הפתרון היחיד הוא להאיר את האור האלוקי האמיתי, כפי שעשה אברהם אבינו. אברהם נולד בדור של שיא הטומאה, תחת שלטונו של נמרוד הרשע, אך הוא לא פחד משום דבר. אף שהיה יחיד מול עולם שלם, הוא קם ושבר את כל הפסלים.

המדרש הגדול מספר על הוויכוח בין אברהם לתרח אביו. אברהם שם את האוכל לפני הפסלים ושבר אותם, וטען שהפסל הגדול עשה זאת. תרח כעס ואמר: "אל תספר לי סיפורים, הם לא רואים, לא שומעים ולא יודעים להרביץ!". ענה לו אברהם: "תשמענה אוזניך מה שפיך מדבר! אתה מודה שהם לא רואים ולא שומעים, אז מדוע אתם עובדים אותם?"

תרח טען מנגד: "וכי אתה חכם יותר מכולם? כבר 1,700 שנה, מדור אנוש, כולם עובדים עבודה זרה וסוגדים לפסלים. האם אתה החכם היחיד בעולם?". אך אברהם לא ויתר והשיב: "איפה השכל שלכם? תפתחו את העיניים! העולם מתמוטט!".

אנשים בדורו של אברהם ראו את האסונות אך תירצו אותם בתירוצים טבעיים. על המבול הם אמרו: "היה שבר ענן, הכל נשטף, אז בואו נבנה מגדלים גבוהים". על מגדל בבל, שהגיע לגובה של עשרות קילומטרים וקרס, הם אמרו: "זו הייתה טעות של המהנדסים". אברהם זעק אליהם: "אתם לא רואים? הקרקע

נשמטת מתחת לרגליים! כל רגע אין בכלל עולם! אנשים רואים אסונות, רואים מוות וחורבן, אך אינם מבינים שהעבירות ופגמי העיניים הם אלו שמביאים את החורבן על בתיים ועל ילדיהם.

להאיר את החושך של אחז

אנו זקוקים לשמש אמיתית, לנועם אלוקי שישרוף את כל התאוות והשטויות, כפי שאברהם אבינו, שהיה כולו אור, ריפא והחזיר בתשובה כל מי שהתקרב אליו. מצב דומה התרחש בימי ישעיהו הנביא. ישעיהו ציפה שמהמלך יותם, שהיה צדיק ללא רבב, יצא מלך המשיח. אך לתדהמתו, נולד אחז הרשע.

אחז סגר את כל בתי הכנסיות ובתי המדרשות, והוריד חושך נורא לעולם. במשך שש עשרה שנים לא היו ישיבות, והכל נהפך למועדונים של טומאה. ישעיהו הנביא ראה את החושך הנורא ושאל את עצמו מה ניתן לעשות. תשובתו הייתה:

"הִנֵּה אֲנִי וְהַיִּלָּדִים אֲשֶׁר נָתַן לִי ה' לְאֵתוֹת וּלְמוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל"

אומר הזוהר הקדוש, ישעיהו אסף את תלמידיו ולימד אותם כיצד להמשיך נשמות קדושות לעולם, נשמות בדרגת אברהם אבינו, שיוכלו לעמוד מול הטומאה. כאשר יורדת חשיכה כזו לעולם, הפתרון הוא להביא ילדים קדושים וטהורים שיעשו אותות ומופתים, יפתחו את השמיים ויאירו לכולם אורות אלוקיים.

סוד עפר המשכן ואוקיינוס של דמעות

כיצד זוכים לילדים כאלה? הגמרא במסכת סוטה אומרת שאם אישה שותה מעפר המשכן ומתבררת כטהורה, או אם היא עושה תשובה אמיתית ומורידה אוקיינוסים של דמעות על חטאיה, היא זוכה לבן כמו אברהם אבינו. **כאשר אדם הופך את עצמו לעפר ואפר, הוא יכול להמשיך נשמות עליונות.**

מאמר

3

סוד החיים ושמירת העיניים: כיצד מנצחים את מלאך המוות

עורך ראשי · כ"ג בסיון תשפ"ו

כך היה אצל חנה, שבכתה לה' בגיל מאה ושלושים. מתוך הבכיות העצומות שלה יצאה בת קול והבטיחה לה בן שיחזיר את כל העולם בתשובה – שמואל הנביא, שהיה שקול כמשה ואהרן. ככל שהדורות חשוכים יותר, כך הקב"ה מוריד נשמות פלאיות וגדולות יותר. מתוך החושך הגדול של אחז, הופיעה שמש חדשה בעולם – חזקיהו המלך.

אחז רצה לשרוף את בנו חזקיהו באש המולך, כפי שעושים היום כשזורקים את הילדים לאש של פריצות ומועדונים. אך אמו של חזקיהו הייתה צדיקה. היא משחה אותו בדם סלמנדרה והצילה אותו מהאש. הכל תלוי באמא. **אם האמא חוזרת בתשובה באמת ומורידה דמעות כמים, היא יכולה ללדת את מלך המשיח ולהביא את הגאולה.**

אל תטוש תורת אמך

הזוהר החדש שואל מדוע אנו מייחסים את שלמה המלך לבת שבע, והתשובה היא שכל בניין בית המקדש הגיע בזכות התפילות שלה במהלך תשעת חודשי ההיריון. לכן אומר שלמה המלך:

"שָׁמַע בְּנִי מוֹסֵר אָבִיךָ. וְאַל תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ"

האב נמצא בעבודה או בישיבה שעות ארוכות, אך את עיקר התורה והקדושה הילד סופג מהאמא. האריז"ל בעץ חיים מסביר שהקב"ה סידר שההיריון יהיה אצל האישה, משום שהיא זו שמתפללת מעומק הלב, אומרת תהילים ונכספת לה'. הילד מקבל את כל יסודות חייו מהדמעות והכיסופים של אמו.

חלק 2 מתוך 4 – שיעור מס' 174

כל החלקים: חלק 1 | **חלק 2** (נוכחי) | חלק 3 | חלק 4

השם יתברך ברא את האדם כדי שיחיה חיים ארוכים וטובים, אך פגמי העיניים בוראים את מלאך המוות המביא מחלות וייסורים. על ידי התגברות בשמירת העיניים ולימוד השל

תכלית האדם היא להיות דבוק בה' יתברך. הסימן לדביקות הזו הוא התפילין, וארץ ישראל היא בחינת תפילין, שכן כל הבריה קיימת בשביל ארץ ישראל. האדם מורכב מגוף ונפש, חומר וצורה, חכמה וסכלות, אור וחושך. כל העבודה שלנו בעולם הזה היא להגיע לאור ולצאת מהחושך, בבחינת "כיתרון האור מן החושך".

לשם כך האדם צריך לקבל דעה, כפי שאנו מבקשים בתפילה: "והננו מאתך חכמה בינה ודעת". רק לאחר שיש לאדם דעה, הוא מסוגל לסלוח לחברו, ולכן מיד לאחר מכן אומרים "חנן המרבה לסלוח". חז"ל אומרים: "גדולה דעה שניתנה בין שתי אותיות", שנאמר:

"כִּי אֶל דְּעוֹת ה'"

העיקר הוא לקבל את הדעת, ללמוד ש"ס וגמרא, שעליהם נאמר: "החכמה תחיה את בעליה".

מלאך המוות המלוכש בעין

השם יתברך רצה שהאדם יחיה מאה ועשרים שנה, חיים יפים, טובים ונפלאים. מדוע אם כן אדם מת מוקדם או חולה? על כך נאמר:

"וַיָּמוּתוּ וְלֹא בְּחֻקָּהּ"

כאשר אדם שקוע בפגמי עיניים ובניאוף, הוא שורף את נשמתו והורס את חייו. החיים האמיתיים הם לצאת מפגמי הברית, לשמור את העיניים ולשמור על מחשבה קדושה וטהורה. ה' עשה את האדם ישר, והוא רוצה שהאדם יחיה בקדושה ובטהרה עם עיניים נקיות וזכות.

צריך לדעת שהס"מ (יצר הרע) מלוכש בתוך העין. המילה 'עין' בגימטריה היא 130, ועם הכולל (הוספת אחד) היא 131, שזו בדיוק הגימטריה של ס"מ. כשאדם רוצה להסתכל בראיות אסורות, זה לא הרצון האמיתי של הנשמה ואפילו לא של הגוף, אלא הס"מ שבתוך העין הוא שמושך אותו לכך. על האדם להוציא את הס"מ מתוך העיניים על ידי שם מ"ה הקדוש (שאחוריו בגימטריה 130).

לשורף את מלאך המוות

הגמרא במסכת עבודה זרה (דף כ' עמוד ב') אומרת:

לכל אדם יש מלאך מוות שמקיף אותו. כל הסתכלות אסורה בוראת עוד חלק ממלאך המוות. אם אדם נכשל במיליון ראיות אסורות, מלאך המוות שלו מוקף במיליון עיניים, והוא זה שמביא עליו את כל המחלות, הסרטנים ומקצר את חייו.

אך ברגע שאדם מחליט לשמור את העיניים ועושה תשובה, הוא עוצר ומבטל את מלאך המוות. אדם צריך לדעת בכל הכוח שהוא יכול לצאת מזה! ברגע שאדם מתגבר בשמירת עיניים, הוא שורף את מלאך המוות, ובאותו רגע הוא נהיה בריא. אם יעשו לו בדיקה, הוא יצא נקי לגמרי, כי כל המחלות הן רק התפשטות של מלאך המוות שהיה בתוך העין.

הש"ס הוא באר מים חיים

כדי לזכות לחיים ולרפואה, אדם חייב ללמוד ש"ס, כי הש"ס הוא מקור החיים. המילים 'באר מים חיים' עולות בגימטריה 361 (באר=203, מים=90, חיים=68). המילה 'ש"ס' עם הכולל עולה אף היא בדיוק 361! בנוסף, הש"ס בגימטריה הוא גם 'מים טהורים' (ש"ס=360, מים=90, טהורים=270). כשאדם לומד ש"ס, הוא שופך על עצמו מים טהורים ונכנס לתוך באר מים חיים.

אדם צריך לשאוף ללמוד שמונה שעות ביום. שמשון ורטהיימר היה שר האוצר של אוסטריה וניהל מדינות שלמות, ובכל זאת ישב ולמד שמונה שעות ביום. אפשר לנהל מדינות, לעסוק בפרנסה, לישון, ועדיין ללמוד שמונה שעות. אסור לאדם לשכוח את תלמודו, שכן "כל השוכח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו".

לזרוע עגבניות על החמור

לכל אדם יש שכל ללמוד תורה. המדרש הגדול מספר על רבי עקיבא, שעד גיל ארבעים לא ידע ללמוד. כשאשתו רחל דרשה ממנו לקיים את הבטחתו וללמוד תורה, הוא טען: "אני כבר בן ארבעים, אשב בחדר עם ילדים בני שלוש וכולם יצחקו עלי".

מה עשתה רחל? הביאה חמור עם חור עמוק בגבו, מילאה את החור בעפר ושתלה בו עגבניות ופלפלים. כשהצמחים גדלו, לקחה את החמור לשוק. ביום הראשון כולם התגלגלו מצחוק למראה החמור עם הגינה על גבו. ביום השני צחקו שוב, אך ביום השלישי כבר התרגלו והפסיקו לצחוק. אמרה לו רחל: "אתה רואה? אנשים מתרגלים. ביום הראשון יצחקו עליך, ביום השני יצחקו, ואז יפסיקו".

כולנו צריכים להסכים שישתלו עלינו את התורה הקדושה, גם אם בהתחלה זה נראה קשה או שאחרים יצחקו. היום, ברוך השם, הראש פתוח ויש את כל האמצעים ללמוד. כל אחד יכול להתחיל

מאמר

4

סוד האמונה והביטול: הכוח לעמוד מול כל אויב

עורך ראשי · כ"ב בסיון תשפ"ו

שיעור מס' 173 | יום ד' פר' שמות, אור לי"ט טבת תשנ"ט - כנס התעוררות בביהמ"ד ברסלב קריית הרצוג ב"ב

התורה אינה ספר היסטוריה, אלא תורת חיים המלמדת אותנו כיצד לעורר את נקודת האמונה החבויה בלבנו. על ידי התקשרות לצדיק האמת והגעה לביטול מוחלט, כל יהודי יכול לזכות לניסים ולעמוד בגבורה מול כל ניסיון ואויב.

כל דבר בתורה הוא נצח נצחים. התורה אינה ספר היסטוריה; הסיפורים על משה רבנו, על דניאל בגוב האריות או על אליעזר עבד אברהם, אינם רק אירועים שהיו בעבר. כפי שמסביר רבי נתן מברסלב:

"הסיפור של משה והסיפור של דניאל זה לא היסטוריות... זה בא ללמד אותנו בכל דור ודור, בכל רגע ורגע, בכל אדם ואדם."

זהו המסקנה של ההלכה הארוכה הזו, ויש להאריך בכך רבות, משום שזהו יסוד האמונה.

יסוד האמונה: הניסים שייכים לכל יהודי

כאשר אנו לומדים על כך ששמו חרב על צווארו של משה רבנו והוא ניצל, עלינו לדעת שזהו סוד האמונה. המסר הוא שכל יהודי, בכל רגע נתון, יכול להגיע לניסים עצומים כאלה.

אפילו אם האדם מרגיש שהוא קטן במעלה מאוד, הכי שפל מכולם, ואינו מגיע כלל לקרסוליהם של אותם צדיקים נוראים מהימים הקדמונים – אף על פי כן, עליו לדעת שהוא יכול לעמוד נגד כל שונא ונגד כל רוצח.

ייעוד של חיים מתוך שמחה ודביקות

ישנם אמנם דורות של שמד או גזירות מיוחדות, כמו במקרה של רבי עקיבא, שיייעודו היה למסור את נפשו על קידוש השם. התיקון שלו היה להראות לכל הדורות כיצד צועקים:

"שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד"

אפילו כשסורקים את בשרו במסרקות של ברזל. משה רבנו התאוה למיתתו של רבי עקיבא, ולכן זכה לבוא בגלגול נשמתו כדי לקיים את המצווה הזו של מסירות נפש על קידוש השם.

אך חוץ ממקרים נדירים שבהם ייעודו של האדם הוא למות על קידוש השם מתוך דביקות מוחלטת, הרי שעל פי רוב, רצונו של השם יתברך הוא הפוך לחלוטין. **השם רוצה להציל אותנו ולתת לנו חיים ארוכים, כדי שנזכה לחיות את כל מאה ועשרים שנותינו בשלמות, מתוך שמחה, ריקודים, אהבת השם, התלהבות ודביקות.**

לגלות את האמונה החבויה בלב

כל הניסיונות שאדם עובר במהלך חייו – ההתמודדויות מול שונאים, רוצחים או כל צרה אחרת – אינם אלא מבחנים שנועדו לגלות את האמונה החבויה בליבו. המטרה היא שהאדם לא ייפול בדעתו משום שונא.

כאשר יהודי חזק בדעתו, אפילו הקטן שבקטנים יכול להיות כמו משה רבנו, כמו דניאל וכמו דוד המלך. **כאשר הוא יודע שרק השם הוא אחד, וכל שאר הדברים בעולם הם דמיונות שבטלים ומבוטלים, הוא בוודאי יוכל לעמוד כנגד כולם.**

כוחו של צדיק האמת וסוד הביטול

העיקר הוא האמונה בצדיק האמת. קשה מאוד לאדם להגיע בכוחות עצמו לאמונה כה זכה וברורה. רק מי שדבוק בצדיק אמיתי,⁷

יכול לזכות שהצדיק יעורר ויפתח אצלו את נקודת האמונה הזו, עד שיוכל באמת להשתמש בה בחייו.

הצדיק האמיתי הוא כולו ביטול. אין לו שום מציאות ושום ישות עצמית; הוא כל הזמן מפנה את ליבו ומצוי בביטול גמור להשם יתברך.

ומי שזוכה להתקרב לזכה צדיק ולקבל ממנו את מדרגת הביטול הנוראה והגבוהה הזו – זוכה שכל השונאים וכל מבקשי רעתו

מאמר

5

סוד הביטול המוחלט: כיצד מנצחים את כל פחדי העולם

עורך ראשי · כ"ב בסיון תשפ"ו

שיעור מס' 173 | יום ד' פר' שמות, אור לי"ט טבת תשנ"ט - כנס התעוררות בביהמ"ד ברסלב קריית הרצוג ב"ב

הלימוד האמיתי מוביל את האדם לביטול מוחלט כלפי הבורא, מצב שבו הוא מבין שאין שום מציאות מלבד השם יתברך. כאשר יהודי נאחז באמונת הייחוד וצועק \

הלימוד הוא למעשה הכנה. אדם יכול ללמוד שמונה או שש עשרה שעות ברציפות, אך העיקר הוא שלאחר מכן יעמוד לפני בוראו בכוונה, במוחין זכים, בלב טהור ובשפלות אמיתית – מילה במילה, אות באות. **זהו סוד הביטול: כשהאדם מבוטל לחלוטין להשם יתברך, הוא ממשיך לעצמו את כל סוגי השפע.**

המטרה של היהודי היא להגיע לשיא האפסיות, לדעת שהשם הוא המשפיע היחיד של כל השפע – הרפואות, הפרנסה והברכה. מי שחזק בדעתו להסתכל תמיד על התכלית האמיתית ולזכור את אחדותו יתברך, מגיע להכרה מוחלטת שאין עוד מלבדו.

שמע ישראל: הנשק הסודי מול כל אויב

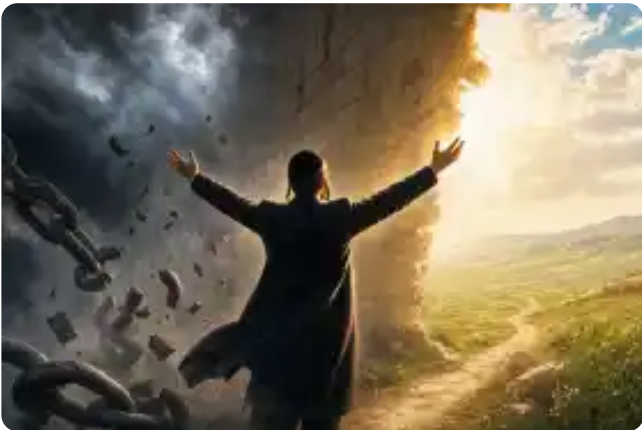
מי שצועק באמת "שמע ישראל השם אלוהינו השם אחד", בוודאי אין לו מה להתיירא משום אויב ושונא, כי כולם יכרעו ויפילו לפניו. מי שחזק בדעתו ויזכה לתכלית האמיתית, לא יפחד אפילו אם יעמוד שונא מול פניו עם חרב שלופה.

יכרעו ויפילו לפניו. הם יאבדו מן העולם, ואילו הוא יעמוד איתן, ודבר אחד מדברי תורתו לא יתבטל לעולם.

חלק 2 מתוך 2 – שיעור מס' 173

→ חלק קודם

כל החלקים: חלק 1 | **חלק 2** (נוכחי)

כך ראינו אצל משה רבנו שעמדו מולו עם חרב על הצוואר, וכך היה בעמק האלה במלחמה בין דוד וגוליית. הניסים שהתנ"ך מספר עליהם אינם רק היסטוריה; אלו ניסים חיים וקיימים שעומדים בחלל העולם ומתחדשים בכל שנייה וכל רגע. כאשר אנו קוראים עליהם, אנו מעוררים אותם מחדש.

חמשת חלוקי האבנים של דוד המלך

כאשר דוד המלך הגיע לשדה המלחמה, הוא נראה נסתר ושפל. אפילו אחיו הגדולים, שהיו צדיקים גמורים, לא הכירו בגדולתו וחשבו שבא רק לראות את המלחמה. אך דוד עמד מול גוליית, שהיה עטוי שריון קשקשים מכף רגל ועד ראש, והכריז:

"אֵתָהּ בָּא אֵלַי בְּחָרֶב וּבְחִנִּית וּבְכִידוֹן, וְאֶנֶּכִּי בָּא אֵלֶיךָ בְּשֵׁם ה' צָבָאוֹת אֱלֹהֵי מַעַרְכֹת יִשְׂרָאֵל".

הזהר הקדוש מגלה סוד עצום: חמשת חלוקי האבנים שלקח דוד מסמלים את חמש התיבות של קריאת שמע. **דוד צעק "שמע ישראל השם אלוהינו השם אחד", ואז האבן חדרה את שריון הקשקשים ופגעה במצחו של גוליית.**

באותו רגע, דוד היה דבוק באחדותו יתברך. הוא ראה רק את השם אחד. מבחינתו, לא היה גוליית, לא היו פלשתים ולא היה שום איום. הכל היה רק ערפל ודמיונות. **הוא קשר את עצמו באמונת הייחוד והבין שחוץ מאותיות התפילה, שום דבר בעולם אינו קיים באמת.**

רבנו הקדוש (ליקוטי מוהר"ן, תורה נ"ב) מגלה עומק נפלא במשנה במסכת אבות:

"רבי חנינא בן חכנאי אומר: הניעור בלילה והמהלך בדרך יחידי והמפנה לבו לבטלה - הרי זה מתחייב בנפשו".

בפשטות, אדם שמבטל את זמנו מתחייב בנפשו. אך במתיבתא דרקינא לומדים זאת הפוך לגמרי: "המפנה לבו לבטלה" – פירושו אדם שמגיע לביטול מוחלט. הוא מתבטל לגמרי עד שהוא מרגיש כאפס אפסים, כאילו איננו קיים בעולם כלל.

כאשר אדם מגיע לדרגת הביטול הזו, אומר רבנו: "הרי זה מתחייב בנפשו" – הוא הופך להיות מחויב המציאות! **כל העולם כולו עומד עליו, הוא מקיים ומחזיק את כדור הארץ, וכל הדורות חיים וקיימים בזכותו.**

האויב הוא רק ערפל דמיוני

מתוך הביטול הזה, דוד ניצח את גוליית ומשה רבנו ניצל מחרב פרעה. חז"ל מלמדים: "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים". החרב החדה היא רק דמיון. על האדם לזכור שיש רק את השם יתברך ואין עוד מלבדו.

מסופר שפעם עמד נאצי לירות ביהודי, והיהודי אמר לו: "אתה חושב שאתה יורה בי? זה השם יורה! אין חוץ מהשם שום דבר".

מאמר

6

סוד המחילה והשתיקה: כוחו העצום של חנון המרבה לסלוח

עורך ראשי · כ"ב בִּסְיוֹן תשפ"ו

שיעור מס' 169 | *יום ג' פר' וישב, אור לכ' כסלו תשנ"ט - כנס התעוררות בבאר שבע

מאמר מעמיק המבאר את מעלת השתיקה והמחילה, ואת החובה להאמין באמונה שלמה שהשם יתברך סולח לנו מיד. דרך תורת בעל התניא וסודות החופה, מתגלה כיצד אמונה זו בכוחה להביא את הגאולה ולכלות את כוחות הטומאה.

כאשר אדם מבוטל לגמרי ומבין שהכל זה רק השם, הוא יכול לבטל כל גזר דין שבעולם. המחבלים, השונאים וכל כוחות הרשע הם בסך הכל ערפל שנוצר בעקבות חטא עץ הדעת והעבירות שלנו. הם אינם קיימים באמת.

מדוע אדם מפחיד יותר מאריה?

רבי נתן מברסלב מקשה שאלה עמוקה: מדוע אדם נבהל ומתבלבל יותר כאשר הוא עומד מול אדם רשע שבא להורגו, מאשר כשהוא עומד מול חיית טרף כמו אריה?

התשובה היא שכאשר אדם רואה אריה, הפחד הטבעי דווקא מעורר אותו לצעוק להשם ולהתחזק באמונה. אך כאשר הוא עומד מול רוצח אכזר, אותו רשע הוא כופר ונטול אמונה. **הכפירה של הרשע מקרינה על הקורבן, מבלבלת את דעתו ומפילה אותו מאמונתו.** המחשבות של הכפירה הן אלו שבאמת מפילות את האדם.

אך אם האדם יתגבר על המחשבות הללו ויישאר זך וצח באמונתו, ויכריז שאין שום כוח בעולם מלבד השם יתברך – שום נשק לא יוכל לפגוע בו. זה היה כוחו של דניאל בגוב האריות, וזה היה כוחו של משה רבנו. התורה לא מספרת לנו היסטוריה; היא מלמדת אותנו שכל אדם, בכל דור, יכול להגיע לדרגת האמונה הזו ולהעביר את כל פחדי העולם.

חלק 1 מתוך 2 – שיעור מס' 173

כל החלקים: **חלק 1** (נוכחי) | חלק 2

הגמרא אומרת שאם אדם רואה משפחות מתקוטטות, עליו לדעת שזה לטובתו, שכן משם הוא יכול ללמוד על טיב יוחסין. מהו הייחוס האמיתי כיום? הגמרא במסכת קידושין קובעת: "היום הייחוס זה רק שתיקותא". אם אתה רואה אדם שותק, סימן שהוא מיוחס. לעומת זאת, כאשר אדם מרבה לדבר ולריב, יש בכך סימן לתערובת ופגם בייחוס.

כאשר אדם זוכה באמת לשתיקה, וכל כולו הופך לבחינת שתיקה, הוא מגיע למדרגה שהיא למעלה מהכל. רבנו נחמן מברסלב מסביר (ליקוטי מוהר"ן, תורה ס"ד) שסוד השתיקה הוא בחינת "שתוק, כך

עלה במחשבה תחילה". הנשמות שהן בבחינת שתיקה עולות לשורש הבריאה, לבחינת המחשבה העליונה ביותר.

החתן והכלה בגן עדן מקדם

נשמות אלו, העולות לשורש הבריאה, הן בחינת החתן והכלה הזוכים להמשיך על עצמם שס"ה (370) נהורין. בעל התניא, באגרת התשובה (פרק י"א), מלמד יסוד עצום: אדם צריך לדעת שאין ברכה לבטלה. כאשר אנו מברכים תחת החופה "שמח תשמח רעים אהובים כשמחך יצריך בגן עדן מקדם", עלינו להבין שזו אינה ברכה לבטלה.

החתן והכלה יכולים להיות ממש עכשיו בגן עדן. אם הם יחליטו לחיות את שבעת ימי המשתה בגן עדן, הם יזכו לכך, ואפשר להמשיך את ההארה הזו של יום אחד בגן עדן לכל החיים. אם איננו מאמינים שעכשיו החתן והכלה זכו לגן עדן מקדם ומתעלים לשם, הרי שכביכול הברכה היא לבטלה. אך באמת, יורדים עליהם כל שס"ה האורות שלפני חטא אדם הראשון.

האמונה המוחלטת בסליחת השם

ממשיך בעל התניא באגרת התשובה (דף ק') ומבאר את יסוד האמונה והביטחון שצריך להיות לאדם. אדם חייב להיות בטוח כי ה' חפץ חסד הוא, "חנן ורחום ורב לסלוח". **אם אתה מבקש מהשם יתברך מחילה, תדע בוודאות שהוא מחל לך מיד.**

השם הוא "חנן המרבה לסלוח". מעניין לציין כי המילים "חנן המרבה לסלוח" עולות בגימטריה "נתן". מוהרנ"ת (רבי נתן מברסלב) נפטר מן העולם עם המילים הללו על שפתיו, וזהו כל העניין של רבנו – להחדיר בנו את האמונה שהשם הוא חנן המרבה לסלוח.

עלינו להאמין שמיד עם בקשת הסליחה, השם סלח לנו. אם אדם אומר "חנן המרבה לסלוח" וחושב שהשם לא סלח לו, הרי זה חוסר אמונה, והוא כביכול כופר בהשם יתברך ועושה את הברכה לברכה לבטלה. לכן, השם כביכול "חייב" לסלוח לך כדי שלא תיכשל בברכה לבטלה.

כאשר אנו אומרים בתפילה: "סלח לנו אבינו כי חטאנו, מחל לנו מלכנו כי פשענו, כי א-ל טוב וסלח אתה, ברוך אתה ה' חנן המרבה לסלוח", אנו חייבים להאמין שהשם מיד סלח לנו ומחה את פשעינו. **אסור שיהיה לנו אפילו ספק ספיקא שאולי השם חס ושלום לא מחל לנו על העבירות שלנו.**

זהו גם סוד מעלתם של החתן והכלה. כיצד מרקדין לפני הכלה? משום שלחתן ולכלה נמחלים כל עוונותיהם ביום חופתם. החתן צריך לדעת שביום חופתו הוא טהור כמו צדיק הדור.

אמונה בסליחה מביאה גאולה

מיד לאחר ברכת הסליחה בשמונה עשרה, אנו מברכים: "ראה נא בענייני וריבה ריבנו וגאלנו גאולה שלימה למען שמך, ברוך אתה ה' "

גואל ישראל". מדוע? משום שאם באמת היינו מאמינים שהשם סלח לנו, לא היינו עושים יותר שום עבירה.

מדוע אדם חוזר וחוטא? כי הוא אומר לעצמו: "בין כה וכה אני כבר עושה עבירות, בין כה וכה אני נופל ומיואש". אך אם תדע שברגע שאמרת "חנן המרבה לסלוח" הכל נמחל לך והפכת לצדיק גמור, איך תוכל לחשוב שאתה עלול להיכשל שוב? **אם היינו מאמינים באמת ב'חנן המרבה לסלוח', מיד הייתה באה הגאולה.**

החובה למחול לזולת

כשם שהשם מוחל לנו, כך אנו מחויבים למחול לחברינו. אפילו אם אדם קטע את ידו של חברו, הוא חייב לשלם לו את כל חמשת התשלומים (נזק, צער, ריפוי, שבת, בושת), אך לאחר מכן – הנפגע חייב למחול לו.

הנפגע לא יכול לומר: "מה יעזרו לי הפיצויים שלך? נתת לי שני מיליון דולר, אבל אני נשארתי בלי יד!". כמה שהפוגע יכול לפצות – הוא מפצה, והשאר מסור לשמיים. אם הפוגע שילם וביקש מחילה, הנפגע חייב למחול.

"ואם אדם מבקשים ממנו שלושה פעמים והוא לא מחל, הוא כבר לא יהודי, הוא מהנתינים, מהגבעונים... זה נשמה מתערובת לא עלינו, זה לא דור אחרי דור מהר סיני."

כך מצינו אצל הגבעונים, שדוד המלך ביקש מהם מחילה שלוש פעמים והם סירבו למחול. לכן גזר עליהם דוד שיהיו נתינים עד סוף כל הדורות, וקבע: "והגבעונים לא מבני ישראל המה". מידת בשר ודם היא שאדם מבקש מחילה פעם, פעמיים, שלוש. אך אצל השם יתברך אין גבול – הוא מוחל מיד, ורחמיו הם בלי גבול ובלי תכלית.

כלות הנפש והכנעת הסטרא אחרא

כאשר החתן והכלה האמיתיים זוכים לעלות לגן עדן מקדם ומושכים את שס"ה הנהורין, מתקיים הפסוק "כי אעשה כלה בכל הגוים". זהו סוד "ותכל נפש דוד" – התכלת.

על ידי שאדם נכלה להשם, בבחינת "נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה', לבי ובשרי ירננו לא-ל חי", הוא מכלה את כל כוחות הטומאה ואת כל אומות העולם הקמים עלינו. **ברגע שאדם רק נכסף להשם ונפשו כלתה אליו, הוא מכלה את כל הסטרא אחרא.**

זהו סוד התכלת, בחינת "דאכלי כולא ושצי כולא" (שאוכלת הכל ומכלה הכל). רוח צפון הייתה מנשבת בכינורו של דוד בחצות הלילה, להמתיק את הדינים. על ידי הניגונים והריקודים של החתונה, מתחברים ירושלים של מעלה וירושלים של מטה, והחתן שכולו בדבקות, הופך להיות בחינת אש המזבח המכלה את כל הרע ומאירה את העולם בקדושה.

נס מהלך על שניים: עדות מצמרת מהפיגוע בהרי ירושלים

עורך ראשי: כ"ב בִּסְיוֹן תשפ"ו

קורה – הייתי טובע ונפטר במקום. ישתבח שמו לעד שעשה עימי נס.

יצאתי החוצה בזחילה, הכול בכוחות שלא היו שלי. לא הרגשתי את הגוף, אלו היו כוחות על-טבעיים שהשם נתן לי. לקחתי את הגרביים של חברי איתמר והמשכתי לנסות לעצור את הדם. חיכיתי לישועה. לאחר כעשרים דקות ניגש לשם ערבי ושאל מה קרה. כשאמרתי לו שירו בנו, הוא נבהל, אמר שיזמין משטרה ואמבולנס – וברח.

זה היה יום חמסין. הדם המשיך לזרום ואני נשארתי בעירנות רק בכוחות מהשם, "אין כוחי ועוצם ידי". הרגשתי שאלו הנשימות האחרונות שלי, שהנשמה עומדת לצאת מהגוף. המשכתי להתפלל עוד תפילה ועוד תפילה. **אמרתי לעצמי: "לפחות אצא מהעולם הזה בעל תשובה". כי זה מה שנשאר לאדם – אם הוא עשה תשובה, הוא זכה.**

יש קונה עולמו בשעה אחת

לאחר כחצי שעה בשטח, הגיע רכב ובו שני בחורים וילד קטן. בהתחלה הם חשבו שאני משתזף, הם לא קלטו את כל הדם מסביב. כשאמרתי להם שירו בנו, הם נבהלו והזעיקו עזרה. ביקשתי מהם שיחפשו את חברי איתמר, שהיה בתוך המעיין כבר שלושת רבעי שעה.

המשטרה והאמבולנס התקשו למצוא את המקום. בינתיים הגיע השומר של המושב שלנו ודיבר איתי כל הזמן כדי שלא אאבד הכרה. כשהגיע האמבולנס, אפילו עזרתי להם עם האלונקה – בטוח שזה לא היה בכוחותיי, אלא השם יתברך עזר לי.

לפני שהעלו אותי לאמבולנס, ראיתי איך מושים את חברי איתמר מהמים. הוא כבר לא היה בין החיים. התמונה האחרונה שאני זוכר היא הפרצוף שלו – הוא היה כל כך זוהר, ממש האיר כשמש. **הוא היה בעל תשובה עשרה חודשים, וזכה לעשות תשובה שלמה.** יש קונה עולמו בשעה אחת.

שיעור מס' 169 | *יום ג' פר' וישב, אור לכ' כסלו

תשנ"ט - כנס התעוררות בבאר שבע

עדות אישית פועמת ומרגשת של ניצול מפיגוע ירי אכזרי במעיין בהרי ירושלים. סיפור על כוחה של זעקה ברגעים האחרונים, מסירות נפש, והנס הגלוי של רפואה מעל לדרך הטבע בזכות תפילות עם ישראל.

ראיתי שאני יכול לעמוד וזחלתי החוצה. בכל שנייה ושנייה התפללתי להשם שיציל אותי. קיבלתי על עצמי תשובה, כי הייתי בטוח שבין החיים אני כבר לא נשאר. היה לי קשה מאוד, כי זה לא פשוט לעזוב משפחה, לעזוב חברים, לעזוב הכול ופשוט להיטמן מתחת לאדמה.

המחבלים גנבו לנו את הבגדים והשאירו לנו רק גרביים ונעליים. בעזרת הגרביים שלי ניסיתי לעצור את הדם מהירייה שספגתי ביד. הפלא ופלא, היה נס ובהתחלה הדם פסק, אך לאחר מכן הוא המשיך לזרום בחוזקה. **קיבלתי עליי עול מלכות שמיים בכל שנייה, הצטערתי על עוונותיי והתפללתי להשם שיציל אותי.** אמרתי: "ריבונו של עולם, אני לא רוצה למות, אני רוצה לחיות!". הייתה לי תשוקה לחיות, לא רציתי להיפרד כל כך בקלות.

חודש לפני כן, אימי הזהירה אותי: "תיזהר, אל תרד לשם שלא יירו בכם ויהרגו אתכם". לא התייחסתי, כי כבר שנים הייתי רץ לשם דרך ההרים, וזה מעולם לא נחשב למקום סכנה. המעיין נמצא באזור ירושלים, מקום שומם בין מושב אורה לעמינדב.

כוחות על-טבעיים מול פני המוות

בהתחלה שכבתי בחוץ כעשר דקות, ואז נכנסתי שוב למעיין כדי לשתות מהנביעה עצמה, משום שמי המעיין כולם היו מלאים בדם. זה היה נס עצום שלא התעלפתי ואיבדתי את ההכרה, כי אם זה היה

משם הובהלתי לטיפול נמרץ בבית החולים 'הדסה עין כרם'. עברתי ניתוח שארך כשש שעות, שבו נאלצו להוציא כליה וחלק מהבלב. הרופאים היו בהלם – הם לא הבינו איך אדם שספג שלושה כדורי תשעה מילימטר ואיבד כל כך הרבה דם במשך שלושת רבעי שעה בשטח, נשאר בחיים. הגעתי לבית החולים ממש בלי דם.

עם ישראל קרע את השמיים בתפילות למעני. ישתבח שמו לעד, כל תפילה ותפילה עלתה לרקיע. היה נס בתוך נס – הרופאים העריכו שאהיה בטיפול נמרץ חודשים ארוכים, אך להפתעתם, בתוך תשעה ימים בלבד יצאתי משם.

כשהעבירו אותי למחלקה הכירורגית, הביאו לי קמע של המקובל הרב מרדכי שרעבי זצ"ל. העבירו את הקמע מעל גופי, על הצוואר ועל מקום הפגיעה בשכם, ועשו עליי תפילות. הפלא ופלא, מיד לאחר מכן הרגשתי ערני ומלא מרץ. אמרתי לרופא שאני מרגיש

מצוין ורוצה להשתחרר הביתה. הוא חשב שאני משקר, אבל האמת היא שפשוט הפסקתי להרגיש כאבים.

כוחה של זעקה

בתוך שישה עשר ימים בלבד השתחררתי מבית החולים! הכול בזכות השם יתברך והתפילות של עם ישראל. זה מלמד אותנו שכל מי שיש לו צרה – שיצעק להשם.

"דָאָגָה בְּלֵב אִישׁ יִשְׁחָנָה" (משלי יב, כה)

מי שיש לו דאגה, שישיח אותה לפני השם בהתבודדות, יפרש את שיחו ויזכה לישועה כהרף עין. בורא עולם הוא כל יכול, ומי שבוכה להשם מכל הלב – נענה, כי שערי דמעה לא ננעלו. כפי שאתם רואים אותי היום, אני פשוט נס מהלך על שניים.

חלק 2 מתוך 4 – שיעור מס' 169

כל החלקים: חלק 1 | חלק 2 (נוכחי) | חלק 3 | חלק 4

מאמר

8

סוד קדושתה של באר שבע: מסעו של אברהם אבינו להפצת האמונה

עורך ראשי · כ"ב בסיון תשפ"ו

לאדם יותר ירידות, כך הוא יזכה יותר לשפע רוחני וגשמי, בתנאי שיחזיק מעמד בירידות הנוראות ובכל הייסורים.

אחרי היציאה מחרן, אברהם עובר מסע ארוך בארץ כנען. הוא מגיע לשכם, לאלון מורה, משם לבית אל, יורד למצרים, וחוזר שוב לבית אל. משם הוא ממשיך דרומה וזוכה להגיע לחברון, לאלוני ממרא, שם הוא יושב עשרים וחמש שנה ובונה מזבח לה'. אך התחנה הבאה, המקום שאליו העתיק את מושבו לאחר מכן, הייתה באר שבע.

המקום הקדוש ביותר בארץ ישראל

חברון לא מצאה חן בעיני אברהם מספיק כדי לעבוד בה את ה'. הרמב"ן כותב שהמקום הנבחר והקדוש ביותר בארץ ישראל הוא באר שבע. על המקום הזה נאמר: "וַיֵּטַע אֱשֶׁל בְּבֶאֱר שְׁבַע וַיִּקְרָא שְׁם בְּשֵׁם ה' אֱל-עוֹלָם". עשרים ושש שנה בנה אברהם אבינו את באר שבע ואת האשל הענק שבה.

שיעור מס' 169 | *יום ג' פר' וישב, אור לכ' כסלו

תשנ"ט - כנס התעוררות בבאר שבע

מדוע נחשבת באר שבע למקום הקדוש ביותר בארץ ישראל, ומדוע עזב אברהם אבינו את קדושת חברון כדי להשתקע בה? מאמר מעמיק על מסירות נפשו של אברהם אבינו להפצת האמונה, החל מההתמודדות מול נמרוד וכבשן האש, ועד להקמת מרכז התשובה העולמי בבאר שבע.

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֵךְ מֵאֶרֶץ-וּמְמֹלָצְתָךְ וּמִבֵּית אָבִיךָ-אֵל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֵרָאָה... וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו ה'"

כאשר אברהם אבינו יורד למצרים וחוזר משם, התורה מעידה עליו: "וַאֲבָרָם כָּבֵד מְאֹד בְּמִקְנֵה בְּכֶסֶף וּבְצֹהֶב". הוא חזר ממצרים מלא בשפע, בכסף ובזהב. מכאן אנו לומדים יסוד עצום: **ככל שיש**

האשל של אברהם היה פתוח עשרים וארבע שעות ביממה. עשרות אלפי אנשים היו נכנסים ויוצאים, וכל תלמידיו של אברהם שירתו את האורחים ללא הפסקה. כאשר יעקב אבינו חלם על הסולם, חז"ל אומרים שרגליו היו בבאר שבע, אמצע שיפועו כנגד ירושלים, וראשו כנגד בית אל.

הרמב"ן שואל: מדוע הסולם היה צריך להתחיל דווקא בבאר שבע? הרי יעקב ישן בבית אל, והר המוריה קפץ לקראתו, אז הסולם היה יכול לעלות ישר למעלה! מסביר הרמב"ן: **באר שבע היא המקום הראשון שאברהם התחיל לבנות בעצמו. שכם, העי, בית אל וחברון היו מקומות בנויים, אך בבאר שבע אברהם הניח יסודות למפעל הכנסת אורחים ענק.**

האוטוסטרדה של התשובה

באר שבע הייתה המסילה המרכזית, ה"אוטוסטרדה" של העולם העתיק. כל מי שנסע למצרים, אשור, עיראק, ירדן, טורקיה או אירופה - עבר דרך באר שבע. חברון, לעומת זאת, נמצאת על ההרים. בחברון נמצאת מערת המכפלה, שערי גן עדן. אברהם ראה שם את אדם וחוה ואת כל העולמות העליונים, אבל הוא אמר: "ההתעלות וההתקדשות האישית שלי בחברון לא שווה כלום לעומת מה שאני יכול לעשות בבאר שבע".

אברהם ירד ממרומי גן העדן של חברון כדי לנטוע אשל בבאר שבע. כשהאורחים רצו לשלם על הארוחות הדשנות, אברהם היה אומר להם: "תגידו שהכל נהיה בדברו, תגידו המוציא לחם מן הארץ, תברכו ברכת המזון". אם מישהו סירב לברך, אברהם דרש ממנו תשלום מלא של אלפי דולרים על האירוח. מול סכומים כאלה, האורחים העדיפו לברך ולהודות לה'. כך החזיר אברהם אבינו את כל העולם בתשובה.

לידתו של אברהם והמערכה מול נמרוד

כדי להבין את עוצמתו של אברהם, צריך לחזור לתחילת דרכו. המדרש הגדול מספר שנמרוד בנה לעצמו שבעה רקיעים מחומרים שונים - עץ, אבן, נחושת, ברזל, כסף, זהב, והרקיע השביעי מיהלומים. כשישב על הרקיע השביעי, הוא חשב שהוא מושל על כל העולם.

אמרו לו החוזים בכוכבים: "עומד להיוולד בן לתרח, והוא יוריד אותך מכל שבעת הרקיעים". מיד קרא נמרוד לתרח, אך תרח החביא את אשתו, והיא ילדה את אברהם לבדה במערה. אברהם גדל במערה שלוש עשרה שנה, כשמלאכים מטפלים בו ומאכילים אותו, והמערה כולה מאירה באור יקרות.

כשחזר הביתה, תרח שמח וחשב שאברהם יהיה הכומר הראשי של העבודה הזרה. תרח היה האפיפיור של עבודת האש. הוא מינה את אברהם לשמור על הפסלים ולמכור אותם.

שבירת הפסלים וכבשן האש

באחד הימים הגיע אדם גיבור וביקש לקנות פסל חזק ושרירי. אברהם נתן לו פסל ואמר: "אתה לא מתבייש? את הפסל הזה הוציאו מהתנור רק הבוקר, ואתה משתחוה לו?". האיש התבייש, זרק את הפסל והלך. כך קרה גם עם אישה זקנה שבאה לקנות פסל.

כשתרח השאיר את אברהם לשמור על הפסלים ולהגיש להם אוכל, אברהם לקח מקל, שבר את כל הפסלים, ושם את המקל ביד הפסל הגדול. כשתרח חזר וזעם, אברהם ענה לו: **"תשמענה אוזניך מה שפיך מדבר! אם הם לא רואים, לא שומעים ולא אוכלים - למה אתה משתחוה להם?"**

בהמשך, כשהגיע תורו של אברהם לשמור על אלפי הפסלים בבית העבודה הזרה של נמרוד, הוא שבר גם אותם. נמרוד קרא לו לבירור ודרש ממנו להשתחוות לאש. אברהם ענה בחוכמה: "אם כך, נשתחוה למים שמכבים את האש. או לרוח שנושאת את ענני המים. או לאדם שסובל את הרוח". נמרוד זעם והשליך את אברהם לכבשן האש.

סוד הציווי "לך לך"

אומר ספר הזוהר: "אחרי שיצא אברהם אבינו שלם מכבשן האש, כל העולם חזר בתשובה והתחיל להאמין בקל-אחד".

כשנמרוד ראה שכל העולם חוזר בתשובה, הוא נבהל והמציא תירוץ חדש. הוא אמר להמונים: "אברהם לא ניצל בזכות בורא עולם. אברהם בעצמו הוא אל! יש לו סגולות שהאש לא שולטת בו, בואו נשתחוה לאברהם!". מיד החלו נמרוד והשרים לתת לאברהם מתנות ועבדים, כולל את אליעזר.

כשראה הקדוש ברוך הוא שעושים מאברהם אליל, הוא אמר לו: **"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך". תצא מפה, עושים ממך אליל! תלך לארץ ישראל, שם תהיה לך עבודה חדשה - לקרוא בשם ה' א-ל עולם.**

אור התשובה יוצא מבאר שבע

אברהם הלך בכל ארץ ישראל, מעיר לעיר, עד שמצא קורת רוח בבאר שבע. שם הוא התחיל להחזיר בתשובה המונים, רבבות ומיליונים.

באר שבע היא נקודת המפתח לכל ארץ ישראל. ברגע שבאר שבע תחזור בתשובה, כל עם ישראל יחזור בתשובה. מפה יצא אור התשובה לכלל ישראל, ומכאן תבוא הגאולה השלמה בזכות מסירות הנפש והאמונה הטהורה שהנחיל לנו אברהם אבינו.

חלק 1 מתוך 4 – שיעור מס' 169

סיפור ההצלה: הסגולה הבדוקה לניצחון במלחמת המחשבות / סיפור של קדושה

עורך ראשי · כ"ב בסיון תשפ"ו

תקווה. הקדוש ברוך הוא מראה לנו בחוש את העצה הנפלאה והנוראה הזו, וכל אחד יכול לבדוק אותה בעצמו.

תנאי הכרחי להצלחה

עם זאת, ישנה אזהרה חמורה: אסור חס ושלום להיכנס למקום סכנה ולהפקיר את עצמו במקומות רחוקים מקדושה, או על ידי שימוש במכשירים טמאים ואייפונים וכדומה. מי שעושה זאת, בוודאי שהקדוש ברוך הוא לא יעזור לו, כי הוא מאבד את עצמו לדעת.

הכוונה בעצה זו היא אך ורק למי שרוצה באמת להתקדש ועושה כל מה שביכולתו כדי להישמר. כאשר עם כל זאת המלחמה נוראה והניסיונות תוקפים, אזי העצה הזו של הזכרת שם הצדיק היא היחידה ממש שעוזרת. **עבור מי שנלחם באמת, הסגולה הזו פועלת כהרף עין ממש ומצילה את הנפש.**

סיפור של קדושה: ההקפדה המופלאה של הרב בבית

החולים

מי ישער ומי יתאר את עוצם קדושתו הנוראה של צדיק יסוד עולם. בדרך כלל, הצדיק מסתיר את עצמו באלפי הסתרות. כפי שאמר רבינו הקדוש, רבי נחמן מברסלב זיע"א, בליקוטי מוהר"ן (חלק א', תורה רמ"ג), וזה לשונו הקדוש: **"דע שיש צדיק גדול מאד שאין העולם יכול לסבול קדושתו, על כן הוא מתעלם מאוד ואין רואים ממנו שום קדושה ופרישות יתירה"**.

רבינו מסביר שזה נובע מגודל קדושתו העצומה, וזה בבחינת מה שאמרו חז"ל (מסכת ידיים פרק ג'): "כל השירים קודש, ושיר השירים קודש קדשים". שלמה המלך עליו השלום חיבר שלושה ספרים: משלי, קהלת ושיר השירים. בעוד שמשלי וקהלת מלאים במוסר וביראת שמים, ומופיעות בהם המילים 'קדושה' ו'טהרה' פעמים רבות, דווקא בשיר השירים מילים אלו אינן מופיעות כלל. צא ולמד, שבכל ספר שיר השירים לא נמצאת אפילו פעם אחת המילה 'קודש' או 'טהור', וזאת משום שעוצם קדושתו כה גדולה, עד שאי אפשר לראות בה שום סממן חיצוני.

עצה רוחנית עצומה שמתאמתת שוב ושוב: הזכרת שמו של הצדיק מטהרת את המחשבה כהרף עין ומצילה מנפילה, בתנאי שהאדם נלחם באמת ואינו מכניס עצמו לסכנה.

סיפור ההצלה: הסגולה הבדוקה לניצחון במלחמת

המחשבות

יהודים רבים מספרים שוב ושוב על עצה פלאית ונוראה שמתאמתת פעם אחר פעם. בדור חלוש ונורא כזה, כאשר בעל הדבר מתגבר ומכניס למוח מחשבות לא טהורות חס ושלום, המלחמה הרוחנית קשה מנשוא. עם ישראל הם עם קדושים שרוצים להתקדש באמת. אי אפשר לשער את הצער והייסורים שעוברים על הנפש הישראלית הטהורה, עד כדי כך שאלף מיתות טובות מזה, כאשר חס ושלום נכשלים בפגם הקדושה.

סגולת הפלא של הצדיק

מתוך המצוקה הזו, מתגלה אור גדול. אנשים רבים מעידים כי ברגע שהם מזכירים את שמו של הצדיק יסוד עולם, יוסף הצדיק של דורנו, מורנו הרב אליעזר ברלנד שליט"א - מתרחש פלא של ממש. **"ברגע זה ממש פורחות ונעלמות כל המחשבות הטמאות וכל מיני מרעין בישין, והמוח נעשה זך, צח ונקי"**.

זוהי מצווה גדולה לפרסם את הדבר, כדי שכולם ידעו מהעצה הזו ויפיצו אותה בכל העולם כולו. המטרה היא להציל נשמות ישראל מרדת שחת רחמנא ליצלן, ושלא ייפלו חס ושלום ברשת היצר. היצר הרע מתנכל כל היום לכל נפש ונפש מעם קדוש, ורוצה רק להכשיל ולאבד את האדם משני העולמות, ובפרט על ידי פגמי הקדושה והיסוד.

להשיב מלחמה שערה

פעמים רבות, היצר פועל על ידי ייאוש. הוא מראה לבן אדם שאי אפשר להתגבר, שאין תקווה, ובין כך ובין כך הוא אבוד רחמנא ליצלן. אבל האמת היא שצריך להשיב מלחמה שערה. דווקא על ידי התקשרות לצדיק הדור אפשר לנצח, כי באמת בלי זה בוודאי שאין

אך לפעמים, מתנוצץ אפס קצהו של אותו אור גנוז, ואנו זוכים לראות מעט מאותה קדושה עצומה. כך סיפר הגבאי המסור, רבי נתן בזנסון נרו יאיר, על מה שראה במו עיניו כששהה לצדו של מורנו הרב אליעזר ברלנד שליט"א בבית החולים. הרב שהה שם במשך שבוע ימים, וברוך השם, בחסדי השם יתברך זכינו להחלמתו והוא חזר להנהיג את הציבור הקדוש.

במהלך האשפוז, התגלתה מסירות הנפש העצומה של הרב על גדרי הקדושה. מעבר לכך שהרב ישב ולמד תורה ללא הפסקה, הוא הקפיד באופן מעורר השתאות להיות לבוש בחליפה שלו בכל עת, גם בתוך חדרו. בכל רגע שבו לא היה מחובר למכשירים רפואיים, הדבר הראשון שעשה היה ללבוש את החליפה.

גם בשעת הבדיקות הרפואיות, כאשר הדבר היה כמעט בלתי אפשרי, הרב התעקש להישאר עם החליפה. **למרות חוסר הנוחות והצפיפות עם המכשור הרפואי, הוא לא ויתר לעצמו לרגע.** כמה שהמצב היה קשה והוא היה חלש פיזית, הוא עמד על כך בתוקף.

כאשר נאלץ להסיר את החליפה לצורך בדיקה, מיד בסיימה מיהר ללבוש אותה בחזרה. אפילו במעברים הקצרים שבין בדיקה אחת לשנייה, הרב לא ויתר. בין טיפול לטיפול, כשהוא לבוש בחליפתו, המשיך הרב לשבת ולשקוע בלימוד התורה הקדושה, כשהוא מלמד את כולנו פרק מאלף במסירות נפש, בטהרה ובקדושה עילאית.

מתוך גליון עט – פרשת נשא

מתוך סדרת "צדיק מושל יראת אלקים" – גיליונות "שפיר אמר נחמני"

מאמר

10

סוד ההכנעה והדמעות: הדרך האמיתית לכיבוש הארץ

עורך ראשי: י"ט בֶּסִיוֹן תשפ"ו

שיעור מס' 165 | יום ה' פר' תולדות, אור לא'

כסלו תשנ"ט - הכנסת ספר תורה לישיבה

הדרך האמיתית לזכות בארץ ישראל ולהרגיש את נוכחות השם בעולם עוברת דרך הכנעה מוחלטת ושברון לב. דרך מדרגתו של משה רבנו וסיפור התעוררותו של רב סעדיה גאון, מתבאר כיצד הדמעות והתחנונים הם הכלי היחיד לבריאת המלאכים שיביאו לגאולה השלימה.

הצדיק מקבל את כוחו מנשמתה של מרים, ולכן הוא פועל תמיד מתוך בכי, רחמים ותחנונים. הזקן דקדושה רוצה תמיד להסתיר ולהקטין את עצמו, בבחינת "דלא אתחזיא", מתוך תחושה של "אֲנִי עֶפֶר וָאֶפֶר" ו"וְאֶנְחֵנוּ מָה". עליו לדעת תמיד שהכל בנוי על רחמים ותחנונים, והכל הוא מתנת חינוך מלמעלה.

כך היה משה רבנו, שהרגיש כאילו מעולם לא עשה תשובה. כאשר הקב"ה שולח אותו לפרעה, הוא אומר:

"לא איש דְּבָרִים אֲנִי גַם מִתְמוּל גַּם מִשְׁלָשִׁים"

הדיבור של משה היה דיבור של צדקה ותשובה, אך הוא טען בפני ה': "אין לי שום דיבור, עוד לא עשיתי תשובה על אתמול". אנשי שלומנו היו דורשים את הפסוק "וְיִזְכָּח אָמֵשׁ" – שהאתמול יזיח אותך. משה טען: "איך אתה שולח אותי? הרי אתמול לא עבדתי אותך כראוי!".

התעוררות של רב סעדיה גאון

כדי להבין תחושה זו, אפשר להתבונן במעשה שהיה עם רב סעדיה גאון. פעם אחת ראו אותו תלמידיו חוזר מגלות כשהוא עורך בעצמו סיגופים קשים, מגלגל עצמו בשלג ומכניס את ידיו לתוך אש. התלמידים נבהלו וחשבו שמא נכשל בדבר עבירה חלילה. כששאלו אותו לפרש מעשיו, הסביר להם רב סעדיה גאון את שאירע.

במהלך הגלות שגזר על עצמו, הוא הגיע לכפר אחד כשהוא נסתר ואיש אינו מכיר אותו. בעל האכסניה התייחס אליו כאל אדם פשוט, והשכיב אותו לישון על מיטת קש ומחצלת פשוטה. פתאום

כמו ילד קטן שלקח משהו ואומרים לו "עכשיו תחזיר". הדבר מראה שמלכתחילה לא לקחו כלום באמת.

עכשיו צריך להתחיל הכל מחדש, עם רחמים ותחנונים. **אנו זקוקים למלאכים שיבואו ויבנו לנו את ארץ ישראל, ואת המלאכים הללו בוראים רק מתוך הדמעות והבכיות.** רק הם יכולים לתת לנו את הארץ. כשאנו בוכים, נשפעים דיבורים כגחלי אש, וזהו סוד מתן תורה – להפוך את הלפידים לנהרות של מים.

דמעות של גאולה

הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה. לכן, עלינו לקחת את התורה ולהתאמץ בכל אות ואות. הכל תלוי בנקודת הלב – לקום לתיקון חצות, להמשיך בבכיות עד הבוקר, לצאת להתבודדות בשדות ולבכות לה' שיפתח לנו את המוח ואת העיניים.

עלינו להוריד דמעות כמים בשדה, עד שנראה את המלאכים ממש מול העיניים. כל עוד לא נוריד דמעות באמת, הקב"ה ידקדק איתנו ולא נצליח לברוא את המלאכים שיתנו לנו את ארץ ישראל.

אך כאשר נוריד דמעות כמים, נזכה לדיבורים חמים כגחלי אש, בבחינת:

"וּסְבִיבוּ נְשֻׁעָה מֵאֵד"

אז נקבל כוח עצום, וסוד ה"אש על גבי מים" יתגלה. **כאשר נזכה לקבל את ארץ ישראל באמת, על ידי דמעות ובכיות, אזי היא תהיה באמת שלנו, ואפילו אדום בעצמם יעזרו לנו לכבוש את הארץ.** כך נזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו אמן.

חלק 2 מתוך 2 – שיעור מס' 165

→ חלק קודם

כל החלקים: חלק 1 | חלק 2 (נוכחי)

התגלית הזו, וכל רבני הסביבה, ראשי הקהל והאדמו"רים התחילו לנהור לכפר כדי לראות את הגאון.

כשראה זאת בעל הבית, הוא נתקף חרדה. כשרב סעדיה גאון עלה על העגלה כדי לנסוע, השתטח בעל הבית לפני הסוסים וזעק: "רבי, תמחל לי! לא ידעתי שאתה רב סעדיה גאון!".

אמר רב סעדיה גאון לתלמידיו: **"כשראיתי את הזעזוע שלו, התחלתי לחשוב – ריבונו של עולם, הרי אני לא באמת מרגיש שיש הקב"ה בעולם! אם אדם מזדעזע כל כך מכך שלא ידע מי אני, איך אני אוכל ושותה ואיני מזדעזע מכך שאיני מרגיש באמת את נוכחותו של מלך מלכי המלכים?".** מתוך כך, קיבל על עצמו לעבוד את ה' מחדש בכוחות ובסיגופים חדשים.

להרגיש את בורא עולם

זהו בדיוק מה שאמר משה רבנו: "אני בכלל לא מרגיש אותך כמו שאני צריך להרגיש אותך, איך אתה רוצה לשלוח אותי לפרעה?". אדם יכול לאכול ולשתות, ויש שפע ברוך ה' עד סוף האלף השישי, אבל להרגיש באמת את הקב"ה – זה משהו אחר לגמרי.

רק מי שעושה את עצמו 'אפס ואין', בבחינת עפר ואפר, יכול באמת להרגיש שיש הקב"ה בעולם. דרך ההתבטלות הזו הוא זוכה להתקשרות עם נשמות הצדיקים שמחפים עליו מכל צד. אז נפתחים מפתחי לבו, הוא מתחיל לבכות לה', ומרחמי הלב העליון נשפעים עליו דיבורים חמים, דיבורי אש ממש – "א פייער אוף וואסער" (אש על גבי מים).

סוד כיבוש ארץ ישראל

על ידי אותם דיבורים של רחמים ותחנונים, כובשים את ארץ ישראל. אי אפשר לכבוש את הארץ בכוח הזרוע. ראינו שכאשר הלכו בכוח הזרוע, נאלצו להחזיר הכל. שום דבר לא עוזר – לא עצרות, לא מחאות ולא הפגנות. כשפועלים בכוח, מחזירים הכל

מאמר

11

סוד ימות המשיח: מדוע נזדקק לדמעות כמים כדי ללמוד תורה?

עורך ראשי · י"ט כסיון תשפ"ו

מאמר עמוק המבאר את מהות ביאתו של משיח, אשר ידרוש מאיתנו טהרת מחשבה מוחלטת ולימוד תורה מתוך "דמעות כמים". דרך סוד "מי מריבה" ומסירות נפשה של מרים הנביאה, מתגלה כי כל שפע התורה בעולם נובע מהכנעת הלב והכרת תודתנו לצדיקי האמת.

דע, כשיבוא משיח, אמנם לא יהיה צער בעולם, אך אנשים אינם מבינים כלל מהי משמעות ביאתו. צועקים ומבקשים שמשיח יבוא עכשיו, וחושבים שמשיח פירושו לנסוע לרוסיה או לאלסקה. אך משיח זה משהו אחר לגמרי.

הרבי אומר שכאשר משיח יבוא, העולם כולו יכיר בגדולת ישראל, כפי שנאמר:

"וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרְךָ, וּמַלְכִּים לְנֶגְהַי זֶרְחֶךָ"

העולם כולו יבוא לשמוע חידושי תורה מכל יהודי. אולם, היצר הרע יישאר אותו יצר הרע. אנשים אמנם לא יעשו עבירות חמורות, אך היצר הרע יבער בהם במיליון להבות של גאווה.

משפטו של משיח: טהרת המחשבה

אדם ירצה למסור שיעור תורה, והיצר הרע יבער בו יותר מכולם. לכן, **כשיבוא משיח, הוא לא ייתן לאדם כזה למסור שיעור. הוא יאמר לו: "אדוני, קודם תלך לשדה, תוריד דמעות כמים ותנקה את עצמך מיצר הרע, ורק אחר כך תגיד שיעור"**. משיח לא יאפשר לאדם לטמא את השומעים בהבל פיו כשהוא מלא ביצר הרע.

רבי נתן חילק ופיזר את הדיבורים הללו בחלק ה' של ליקוטי הלכות, כדי שאנשים לא ייבהלו ולא יפחדו מביאת המשיח. אצל משיח תהיה הקפדה עצומה על טהרת המחשבה. באולם של משיח יעמדו מאות גבאים עם מוטות ברזל. אם לאדם יהיה הרהור רע באמצע התפילה, משיח ייתן רמז לגבאי להכות אותו ולשבור את גאוותו. **משיח ידרוש מאיתנו לנקות את המוח ואת העיניים לחלוטין. מי שלא יכין את עצמו ויבכה, משיח לא ייתן לו בכלל להתקרב אליו.**

תורה של דמעות כמים

על פי תורה ט' בליקוטי מוהר"ן, שהיא השורש לכל התורות והסיפורים, אנו לומדים על סוד מתן תורה. אי אפשר באמת ללמוד תורה אם לא מורידים דמעות כמים. **אם אדם לומד תורה ויש לו**

הרהורים רעים ומחשבות רעות, זה לא נקרא תורה כלל, ומי יודע לאן התורה הזו הולכת.

כדי לזכות לתורה אמיתית, אדם חייב לעמוד כדל, רש ואביון, ולבקש רחמים ותחנונים. אסור לדחוק את השעה או לפעול בכוח. התיקון האמיתי הוא רק בנועם, מתוך שפלות והכרה שכל יהודי טוב ממני פי אין סוף.

בארה של מרים: מקור השפע

זהו הסוד הטמון בפרשת מי מריבה. משה רבנו הצטווה:

"קח אֶת הַמָּטָה וְהַקְהֵל אֶת הָעֵדָה... וְדַבַּרְתָּם אֶל הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם"

לכאורה, משה טעה כשהכה את הסלע, אך רבי נתן מסביר שמשה רבנו לא טעה שום טעות. הכל סודי סודות. משה רצה להראות לעם ישראל מאין מגיעים כל המים וכל השפע. הוא רצה שידעו שכל המים בעולם נמשכים מ"בארה של מרים".

משה הבין שעדיף אפילו שייחרב בית המקדש ויהיו גלויות, ובלבד שעם ישראל ידע מאיזו צדיקה מגיעים המים. **לא שווה כל בית המקדש וכל התורה, אם אדם אינו יודע בזכות מי הוא חי ומי הם הצדיקים שבזכותם העולם עומד.**

הנס הפלאי של המיילדות

מאיפה זכתה מרים לכוח העצום הזה? מכך שמסרה את נפשה על ילדי ישראל. כשפרעה גזר:

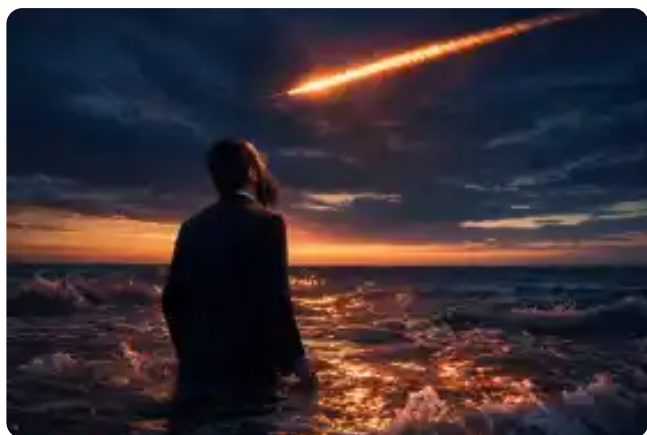
"אִם בֵּן הוּא וְהִמָּתֵן אֹתוֹ וְאִם בַּת הִיא וְחָיָה"

הוא שלח את חייליו לחסל את המיילדות, הלא הן יוכבד ומרים. המדרש מסביר את הפסוק "וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים". כאשר הגיעו חיילי פרעה לביתן כדי להורגן, נעשה נס פלאי. פתאום, החיילים עצמם נהפכו לקירות של בתיים! הם לא הספיקו אפילו לברוח, ונהפכו לקירות באמצע הסלון. הנס הזה אירע כדי שאנשים ידעו עד סוף כל הדורות מי היו מרים ויוכבד, וכיצד הן מסרו את נפשן למען כלל ישראל. משם, מאותה מסירות נפש, נובעת כל התורה וכל התפילה שלנו.

היכלה של מרים הנביאה

הזוהר הקדוש (פרשת בשלח) מגלה סוד עצום נוסף על כוחה של מרים. הזוהר אומר שישנן מנהרות רוחניות המחוברות את קבריהם של משה, אהרן ומרים אל מערת המכפלה.

יתרה מכך, בכל ליל שבת וליל יום טוב, כל הנשים הצדקניות שבגן עדן, מכל הדורות, עולות להיכלה של מרים הנביאה. שם, מרים אומרת להן חידושי תורה. **כל החידושים וכל המעיינות בעולם**

סיפור

12

סיפור מופלא: הטבילה בים של אשדוד שעצרה את הטיילים / סיפור מופלא

עורך ראשי: י"ט בֶּסִינ'ן תשפ"ו

המשתתפים באותה נסיעה סיפרו כי ממש באותם רגעים שבהם
טבלו, עבר טיל אימתני מעל ראשם. אולם, פלאי פלאות התרחשו
מיד לאחר מכן. תכף ומיד לאחר שקיימו את דברי הצדיק במסירות
- נעצרו הטיילים לחלוטין! התברר כי **הטיל שראו חולף מעליהם
באותם רגעים, היה הטיל האחרון שעף באותה מערכה.**

אין ספק שכל עבודתנו בעולם הזה היא להשריש בליבנו את
האמונה הטהורה בהשם יתברך ובצדיקיו הקדושים. עלינו לזכור
תמיד שכל חוקי הטבע ומחשבות של "כוחי ועוצם ידי" הם אך ורק
דמיון כוזב. על ידי אמונה זכה זו בדברי הצדיק, נמתקים כל הדינים
ונשפעים רחמים ושמירה עצומה לכל עם ישראל.

סיפור מופלא: מדוע שר הרב ברלנד זמירות מוצאי שבת באמצע השבוע?

באחד הימים, הגיע רב חשוב לבקר את מורינו הרב אליעזר ברלנד
שליט"א. הביקור נערך באמצע השבוע, בסתם יום של חול. אך
להפתעת הרבה של האורח, מיד עם היכנסו לחדר החל הצדיק
לזמר זמירות של מוצאי שבת קודש.

הרב החל לשיר בהתלהבות את הפיוט "במוצאי יום מנוחה", והמשיך
לשיר את כל סדר הזמירות במשך שעה שלמה. הדבר היה תמוה
מאוד בעיני הנוכחים בחדר. **כולם שאלו את עצמם: מה העניין
לשיר זמירות של מוצאי שבת באמצע השבוע?** ועוד יותר מכך,
מדוע לעשות זאת כאשר אורח כה חשוב ממתין ומקשיב?

התעוררות רוחנית ללא מילים

התעלומה נפתרה זמן קצר לאחר מכן, כאשר אותו רב חשוב שיתף
את רגשותיו עם הסובבים. הוא הודה וסיפר כי מעולם לא היה רגיל
לזמר זמירות במוצאי שבת קודש. **"על ידי שהצדיק זימר עכשיו
את הזמירות, התעוררתי מעתה והלאה לנהוג בזה ולהקפיד על
שירת מוצאי שבת"**, העיד הרב האורח בהתרגשות.

סיפור מדהים על קבוצת חסידים שנסעה לטבול בים של
אשדוד תחת אש הטיילים בהוראת הרב ברלנד שליט"א, וכיצד
פעולה זו במסירות נפש עצרה את המלחמה לחלוטין.

סיפור מופלא: הטבילה בים של אשדוד שעצרה את הטיילים

ידועים דבריו הקדושים של הצדיק הקדוש רבי חיים מוולוז'ין זי"ע,
שעל ידי שאדם משריש בליבו את האמונה כי "אין עוד מלבדו", אזי
שום כוח בעולם אינו יכול להזיקו. אמונה טהורה זו בכוחו של השם
יתברך ובכוחם של צדיקיו, מתבטאת היטב בסיפור המופלא הבא,
שהתרחש לפני מספר שנים.

הבריחה מהדרום והוראת הצדיק

באותה תקופה מתוחה, נפלו טילים רבים באזור הדרום, ואנשים
רבים ברחו מהעיר אשדוד וסביבותיה מפחד המלחמה. באחד
מאותם ימים, הגיעו כמה בחורים משיבת גור באשדוד אל מורנו
הרב אליעזר ברלנד שליט"א בעת תפילת ערבית. הם היו מודאגים
ושאלו את הרב שליט"א כיצד עליהם לנהוג והאם לעזוב את העיר.

הרב שליט"א הרגיע אותם מיד ואמר שאין להם מה לפחד, והם
יכולים לחזור לעירם בבטחה. לאחר מכן, הכריז מורנו הרב שליט"א
הוראה פלאית ובלתי שגרתית. **"סעו לעיר אשדוד וטבלו שם בים,
ועל ידי זה תיעצר המלחמה"**, הורה הרב לשומעי לקחו.

מסירות נפש מול הטיילים

אנשיו הנאמנים של הצדיק לא היססו ומיהרו לקיים את ההוראה
במסירות נפש. שיירה של כעשרה רכבים יצאה לדרך והגיעה
לאשדוד, בדיוק בזמן שבו כל התושבים נסעו בכיוון ההפוך כדי
לברוח מהאזור המופגז. למרות הסכנה, הם נכנסו למים וטבלו בים
בדיוק כפי שציווה הצדיק.

התברר כי הרב ברלנד שליט"א, ברוח קודשו, הרגיש בדיוק מה חסר לאותו רב. במקום להעיר לו, הוא העביר לו את המסר העמוק בדרך של שירה, התלהבות ודוגמה אישית.

סגולה עצומה לחינוך הילדים

כידוע, רבינו הקדוש זי"ע הזהיר מאוד לשיר את כל הזמירות בשבת קודש ובמוצאי שבת, מבלי להחסיר אפילו שיר אחד. מורינו הרב שליט"א מעורר על כך כל הזמן בשיעוריו. הוא תמיד מדגיש כי **זהו יסוד גדול ועצום בחינוך הבנים**.

ההבטחה המלווה מנהג קדוש זה היא שמי שנוהג כך, יזכה שבניו יגדלו בדרך התורה והיראה. סיפור זה ממחיש היטב כיצד הצדיק פועל בדרכים נסתרות. דרך שירה פשוטה, הוא מצליח לקרב כל יהודי לקיום ההלכה והמנהגים בשלמות.

סיפור מדהים: הפעולה הנסתרת שביטלה את הגזירה

על בית הכנסת בדימונה

הרב החסיד רבי שלמה אלמליח שליט"א שיתף עדות מופלאה על כוחו של מורינו הרב אליעזר ברלנד שליט"א לפעול ישועות מעל לדרך הטבע. המעשה התרחש בעיר דימונה, בתקופה בה עמלו תושבי המקום על בנייתו של בית כנסת חדש.

צו העיכוב והנסיעה לצדיק

בעיצומה של הבנייה, נחתה על הקהילה בשורה קשה. לפתע פתאום הגיע מהעירייה צו עיכוב בנייה, שהורה להפסיק לאלתר את כל העבודות להקמת בית הכנסת. הצער בקרב התושבים והמתפללים היה גדול מאוד, שכן נראה היה שכל עמלם יורד לטמיון.

בשלב זה, פנה אליהם הרב שלמה אלמליח והציע להם עצה של אמונה. הוא אמר להם נחרצות שעליהם לנסוע מיד אל מורינו הרב אליעזר ברלנד שליט"א, והבטיח להם כי בזכות הצדיק תצמח להם ישועה גדולה.

הפעולה הנסתרת והמהומה בעירייה

נציגי הקהילה שמעו בעצתו ומיהרו לנסוע אל הצדיק. הם הגיעו אל הרב שליט"א בדיוק בזמן תפילות מנחה וערבית, וגוללו בפניו את המצב העגום ואת החשש הגדול לעתידו של בית הכנסת.

תגובתו של הרב הייתה פלאית ובלתי צפויה. **הצדיק לקח חתיכת נייר, שרף אותה לנגד עיניהם, ופעל את פעולותיו הנסתרות בקדושה**.

התוצאות לא איחרו לבוא. מיד לאחר מכן, באופן פלאי לחלוטין, פרצה מהומה גדולה במסדרונות עיריית דימונה. בעקבות הסערה שהתחוללה שם, החלו לפטר אנשים מרכזיים מתפקידיהם, ועל ידי כך בוטלה הגזירה כלא הייתה.

צו העיכוב הוסר לחלוטין, והקהילה המשיכה בבניית בית הכנסת באין מפריע. ברוך השם, בית הכנסת עומד על תלו וקיים עד עצם היום הזה, עדות חיה לכוחו של הצדיק ולפעולותיו הנסתרות למען עם ישראל.

מתוך גליון פא – פרשת במדבר

מתוך סדרת "צדיק מושל יראת אלקים" – גיליונות "שפיר אמר נחמני"

מאמר

13

סוד ההסתרה והגילוי: כיצד נברא יום חדש מתוך החושך

עורך ראשי · י"ט בִּסְיוֹן תשפ"ו

מאמר זה עוסק בסוד ההסתרה והגילוי, החל ממצאית ספר התורה בימי יאשיהו לאחר עשרות שנות חושך רוחני, ועד לנס העצום מול מחנה אשור. בהמשך מתבאר כוחם של התיקון הכללי וצדקה של אמת לברוא יום חדש, וסוד מסירות נפשו של רבי עקיבא שזכה לגלות את סודות האות אלף מתוך ענווה עצומה.

מנשה מלך על יהודה חמישים וחמש שנה, ואחריו מלך בנו אמן שנתיים. במשך חמישים ושבע השנים הללו לא היו ספרי תורה בארץ ישראל, משום שמנשה שרף את כולם. פתאום, יאשיהו הנין של חזקיהו המלך עולה למלוכה והוא בן שמונה בלבד. במשך עשר השנים הראשונות למלכותו עדיין לא היה שום ספר תורה בארץ. יאשיהו עשה הישר בעיני ה' והלך בכל דרך דוד אביו מבלי לסור ימין ושמאל, וכל זאת מבלי שידע כלל על קיומו של ספר תורה. אי אפשר לקלוט דבר כזה – בכל הגזירות שהיו לעם ישראל תמיד נשארו ספרי תורה, תנ"ך או חומש, אך כאן, מגיל שמונה עד גיל שמונה עשרה, יאשיהו המלך לא ידע כלום.

בשנת שמונה עשרה למלכותו, שלח יאשיהו את שפן הסופר אל חלקיהו הכהן הגדול, כדי לאסוף את הכסף שנתרם על ידי העם לשם שיפוץ בית המקדש. המקדש היה במצב של התפוררות מתקדמת; מנשה ואמן לא נגעו בו במשך חמישים ושבע שנים, ויחד עם עשר שנות מלכותו הראשונות של יאשיהו, עברו שישים ושבע שנים ללא שום שיפוץ. הטיח נפל, הקירות קרסו, הלבנים התפוררו והעץ נטה להירקב. הכסף הועבר לעושי המלאכה, לחרשים ולבנים, כדי לקנות עצים ואבני מחצב לחזק את בדיק הבית.

ספר התורה הגנוז בקירות המקדש

כאשר החלו הפועלים לשפץ את הבית, בין הלבנים המתפוררות וחתיכות העץ הרקובות, התגלה לפתע פלא. בתוך הקירות העבים של בית המקדש, שהיו בעובי של כשש אמות, משהו החביא ספר תורה בתוך הנדבכים. אותו אדם שהטמין את הספר קיווה שאולי ימצאו אותו בעוד כמה דורות. וכך, לאחר שישים ושבע שנים, נמצא ספר התורה.

חלקיהו הכהן הגדול אמר לשפן הסופר: "ספר התורה מצאתי בבית ה'". רש"י מסביר שזהו ספר תורה שהוטמן תחת הנדבך עוד מימי אחז הרשע, כאשר זה שרף את כל התורה ולא השאיר שום ספר בארץ ישראל. **השם יתברך סידר שאם שורפים פה, יישאר במקום אחר. הוא פיזר אותנו בכל העמים כדי שתמיד תישאר תורה, אבל אז כולם היו בארץ ישראל, ואם אחז היה מצליח לשרוף הכל – היינו נשארים בלי ספרי תורה כלל.** חזקיהו המלך

הספיק לכתוב ספרי תורה, אך מנשה בא ושרף גם אותם. הספר שנמצא היה השריד האחרון עוד מזמן אחז.

הסתרה בתוך הסתרה: הנס מול מחנה אשור

אחז הרשע יצר מצב של הסתרה בתוך הסתרה. הגמרא במסכת מנחות מתארת את השתלשלות האירועים סביב המצור של סנחריב על ירושלים. סנחריב ראה שהיהודים הם עם קשה עורף, סרבנים ומרדנים. הוא הבין שעד שיצליח לכבוש את ירושלים, הוא יכול בינתיים לכבוש מאה מדינות אחרות. לכן, הוא השאיר את רבשקה עם צבא להמשיך את המצור, ונסע לכבוש את מצרים וכוש.

סנחריב כבש את מצרים וכוש, והביא את כל תושביהם ואת מלכיהם כשבויים בקרונות של זהב אל מול שערי ירושלים. אך אז, בלילה אחד, יצא מלאך ה' והכה במחנה אשור מאה חמישים ושמונה אלף גנרלים, שפיקדו על צבא עצום של כשני מיליארד ושש מאות מיליון חיילים. בבוקר התעוררו השבויים המצרים וראו את כל הגנרלים מתים.

מכאן אנו לומדים יסוד עצום: **כמה שרואים הסתרה יותר גדולה, והסתרה בתוך הסתרה, ככה אחר כך יהיה גילוי יותר גדול.** כל השבויים המצרים שראו את הנס חזרו למצרים והחליטו לעבוד את ה'. הם הלכו לאלכסנדריה ובנו שם מעין בית מקדש לה'. לגויים מותר לבנות מזבח ולהקריב קורבנות לשם שמים בכל מקום בעולם. כך יצא שאחז לא רק שלא הצליח לעקור את התורה, אלא שבעקבות מעשיו כל מצרים התחילה לעבוד את ה' ולהקריב קורבנות לשם שמים.

סוד התיקון הכללי וצדקה של אמת

רבי נתן מסביר, על פי המעשה של 'שבעת הקבצנים' מסיפורי מעשיות, את סוד ההשגחה של 'איש חסד האמת'. כאשר היום מגיע לסיומו ממש, בשניות האחרונות, כשהעולם עומד בפני כליה משום שאנשים רחוקים מכוונה לשם שמים בתפילתם – מתגלה כוחו של התיקון הכללי.

"כי תפילה בלא כוונה אינה עולה למעלה, זה הכלל הכתוב בכל הספרים. מי זוכה להתפלל בכוונה היום? לכן הרבי גילה את התיקון הכללי, עשרה פרקי תהילים שהם השורש של כל התהילים, שמעלים את כל התפילות ואת כל העבודות שאדם עשה."

אדם יכול לצאת לשדה, לצעוק ולבכות על פרנסה, על האישה, על הילדים ועל הבריאות, ומי יודע אם בכלל חשב על ה'. בינתיים הוא נהנה מהאוויר הצח. אנשים עוד לא יודעים שהגן עדן האמיתי בעולם הזה הוא השדה. לנסוע מהלילה לשדה עד הבוקר – אין גן עדן גדול מזה. אדם שיעשה זאת לעולם לא יהיה חולה. הוא רואה את הכוכבים רוקדים בשמיים ומברך "עושה מעשה בראשית".

כשהיום עומד להיגמר, מופיע הקבצן 'כבד הפה' ומעניק ממעשיו ל'איש חסד האמת', ועל ידי זה הם יוצרים יום חדש. הדבר נעשה על ידי מצווה אחת אמיתית לשם שמים – על ידי צדקה. רבינו אומר בתורה רס"ד שמתן צדקה הוא תיקון הברית ממש. פגם הברית משמעותו שאדם השפיע שפע למקומות טמאים ולסטרא אחרא, וברא נשמות ערטילאיות. את כל ההשפעה והניצוצות הללו הוא מוציא בחזרה ומתקן רק על ידי צדקה.

אך יש להיזהר: מתן צדקה לאדם שאינו הגון פוגם יותר ויכול להביא מחלות ואסונות. לעומת זאת, **ברגע שאדם נותן צדקה לבית נכנסת, לרומם את שם רבינו ובית אלוקינו, או לעני הגון באמת – הוא יכול להמתיק את כל הצרות והדינים.** הצדקה של אמת היא זו שבוראת את היום החדש.

אש התשובה וסודות האות אלף של רבי עקיבא

בתורה ט' מסביר רבינו על כוחו של בעל התשובה. כאשר אדם יוצא מסגור לבבון, יוצאת ממנו אש כה עזה שיכולה לשרוף את כל העולם. האש הזו אצל בעלי התשובה היא אש אלוקית היוקדת מכיסא הכבוד.

רבי עקיבא היה בעל תשובה, בן גרים, שעד גיל ארבעים היה עם הארץ ולא ידע קרוא וכתוב. באבות דרבי נתן מסופר שהוא הלך ללמוד תורה יחד עם בנו הקטן. הוא ישב בחדר עם תינוקות בני שנתיים, ללא שום בוש, ואחז בראש הלוח. הם למדו א', למדו ב', וכשהגיעו ל-ג' הוא כבר קלט את כל התורה כולה.

בזכות הענוה והשפלות הזו, שבה ישב ללמוד אלף-בית עם תינוקות, התחילו להתגלות לו סודות עצומים – סודות האות א', ב', ג' ו-ד'. משה רבינו התחיל את התורה מהאות ב' ("בראשית"), כי עדיין לא הגיע הזמן לגלות את סודות האות א'. הזוהר הקדוש בפרשת אחרי מות מגלה את סודה של האות א':

שיעור 14

מורנו הרב ברלנד שליט"א מסר שיעור לבחורי קהילת שובו בנים ומקורבים: צפו

עורך ראשי · י"ט בִּסְיוֹן תשפ"ו

קראו עוד

- ניסי הרב אליעזר ברלנד: חייל קם והולך לאחר שלושה שבועות בקומה

"כשתינוק מוציא את האות אלף מהפה שלו, מלאכי עילאי ועילאי דעילאי, כל המלאכים בבריא וביצירה כולם רועדים. אלף וארבע מאה וחמש עולמות עומדים על זה, שמיים וארץ עומדים עליו, כיסא הכבוד עומד על האלף, ומזה נמשכים ל"ב נתיבות החכמה ונ' שערי בינה".

רבי עקיבא זכה לגלות את סודות התנים של האות א', והאיר עד לאות ת' (כמו שדרש "את ה' אלקיך" – לרבות תלמידי חכמים). האות ת' קרובה לקליפות, שינקות מהרגל העקומה שלה, ואף אחד לא הצליח להאיר בה עד שבא רבי עקיבא, בעל התשובה האמיתי, והפך לראש לכל התנאים ולכל הדורות.

ענוותנותו של משה וריח גן העדן של הצדיק

כדי להכיל את אש התשובה העצומה הזו מבלי לשרוף את העולם, צריכים את בחינת אליהו הנביא שיודע לצמצם את האש, ואת ענוותנותו של משה רבינו. משה אמר "לא איש דברים אנוכי" – הוא הרגיש שמעולם לא עשה דבר מעצמו. הוא הרגיש שכל כשרונותיו והשגותיו בשמיים ניתנו לו במתנה, וכך הוא נולד. לכן הוא זכה להיות "האיש עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה".

זהו גם סודו של רבינו הקדוש. בספר חיי מוהר"ן מובא שכל הצדיקים הם קדושים וטהורים, קודש קדושים. אבל להיות נקי לגמרי לגמרי, שלא נשאר בו שום רבב, שכל כולו רק ריח ניחוח של גן עדן – זהו רק רבינו הקדוש.

יעקב אבינו נכנס עם ריח של גן עדן, ונזכה כולנו להיכנס לגן עדן בחודש כסלו, חודש הניסים, ניסי חנוכה, בימים ההם ובזמן הזה.

שיעור מס' 164

- צפו: סיפורים קצרים – הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א – הדוד שרצה לשלוח יד בנפשו
- צפו: סיפורים קצרים – הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א – לרקוד עם עבריינים

השלילה שהומתקה בעבור פחית בירה

עורך ראשי: י"ח בֶּסִיוֹן תשפ"ו

ונכנסתי לעצבות. גרתי אז בירושלים, עבדתי בחולון, ולחשב על כך שאאלץ להיות שלושים יום ללא רשיון נהיגה היה דבר קשה עבורי. מורנו הרב ראה שאני עצוב ואמר לי שלא אדאג, נתפלל ובעזרת השם יהיה בסדר.

לאחר שהתפללנו בציון התנא הקדוש, יצאנו חזרה לכוון העיר טבריה. הרב יצא עם ר' אליהו שטרית ואלו אני התעכבתי כמה דקות ויצאתי אחריהם. לאחר נסיעה של כמה ק"מ, אני רואה בצד הכביש את רכבו של מורנו הרב. לפני דקות אחדות עצר אותם שוטר תנועה ועכב אותם בצד הכביש. עצרתי גם אני בסמוך והגעתי למורנו הרב, בינתיים ראיתי שעל הצג של מצלמת הלייזר של השוטר מופיע שהרכב של הרב נסע במהירות 148 קמ"ש.

"הסתכלתי על המספר הזה וחייכתי".

בכל פעם שחסיד ברסלב פוגש במספר הזה, הוא מרגיש סוג של "פריסת שלום" אישית מרבי נחמן מברסלב. שמו של רבנו - נחמן, עולה בגימטריה 148, ורבים מחסידי ברסלב מכוונים שעון מעורר לשעה 1:48 כדי לקום לתקון חצות. הרגשתי שמשוה טוב קורה לי והסתכלתי על פניו הקדושות של הרב. הרב אמר לי "החלפתי לך את השלילה עם אליהו שטרית".

"הבנתי שמה שקרה זה שרק אליהו שטרית יקבל שלילה ואלו אני אצא לחיים טובים ולשלום, ולמרות שלא היה נראה שיותר לי כל כך מהר, והתחזית המסתברת היתה ששנינו נקבל שלילה שהרי אין קשר בין המקרה שלי למקרה שלו, אך האמנתי בכל לבי בדברי הרב והתחלתי לשמוח שלא אפסיד את הרשיון כלל.

למחרת הגעתי לתחנת המשטרה ובאפן לא מובן הם החליטו להחזיר לי את הרשיון עד למועד המשפט. כעבור זמן מה הגיע מועד המשפט, בבית המשפט בצפת. הגעתי ואני רואה שהשופט הוא ערבי, התובע מטעם הפרקליטות אף הוא ערבי, וכל הנהגים שנשפטו לפני קבלו שנתיים שלילה. הרגשתי שמרדת הדין מתוחה כאן והתפללתי להשם שבזכות ברכתו של הרב יקרה הנס ולא אקבל שלילה כלל.

בכל יום חמישי מתקיימת החבורה הקדושה בישיבת נחלי נצח, שם מתאספים בני הקהלה הקדושה לשמוע ספורים על הצדיק ולהתחזק בשיחות חברים על הזכות שזכינו שיש לנו רבי כזה ויש לנו את מורנו הרב צדיק האמת שבדור. בכל שבוע נקרא לספר בשבחו של הצדיק אחד מתלמידיו, והפעם זכו בני החבורה לשמוע נסים מכלי ראשון מפי הגבאי של הצדיק, הרב ברק נתן ברבר שליט"א.

בתוך דבריו ספר הרב ברבר על נס פלאי שקרה לו כאשר מורנו הרב היה בעיר הקדש טבריה. היו אלו ימים שהרב יצא בלילות לקברי הצדיקים בצפון מדי פעם בפעם, לעתים היה זה קבר רבי חייא ובניו ולעתים לקברו של רבי יונתן בן עוזיאל בעמוקה ועוד.

"ערב אחד", פותח הרב ברק נתן ברבר בספורו, "הרב הורה לי לישון אצל קרוב משפחה שלי שהתגורר ביבנאל, כדי שאספיק להיות אצלו שוב בשעה אחת בלילה מתוך כונה לצאת לקברו של רבי יונתן בן עוזיאל בעמוקה. התכנית היתה שאני אגיע לרחוב בו היתה דירתו של הרב באותה עת, והנהג של הרב יסמן לי עם האורות כדי שאדע היכן הוא נמצא ואסע אחרי הרב. הנהג באותה נסיעה היה ר' אליהו שטרית הי"ו. ואכן, בשעה אחת הייתי בטבריה, ר' אליהו סמן לי היכן הם על ידי סימון עם האורות של הרכב, והתחלנו בנסיעה מהירה לכוון עמוקה, כשאני נוסע מאחורי מורנו הרב צמוד אליו.

באחת הפניות לפני חצור, עצר שוטר את הרכב שלפני שם היה כאמור מורנו הרב, אולם כאשר אני פניתי אחרי הרב, עזבו השוטרים את רכבו של הרב ופנו אלי, כשהם אומרים בקול "זה לא ההוא, זה הרכב הזה". מה שהתברר היה שהם ראו רכב נוסע במהירות של 130 קמ"ש בכביש שמותר לנסע בו מקסימום במהירות של 90 קמ"ש, אך הם הסתפקו איזה מבין שני הרכבים עבר את העברה, והחליטו משום מה שאני אקבל את הענש. הם לקחו לי את הרשיון ואמרו לי לבוא מחר לתחנת המשטרה בבית דגון ושם יחליטו מה לעשות. בדרך כלל הענש המרבי על כך הוא שלילה למשך שלושים יום.

המשכנו לעמוקה, כשחבר מחליף אותי בנהיגה, וכשהגענו לציון של רבי יונתן בן עוזיאל התחלתי לבכות מרה בעצם קרה איתי

לאחר המתנה ארוכה יצא השופט להפסקה, כאשר מיד אחרי ההפסקה אמר להיות המשפט שלי. התובע הערבי סדר בינתים את הניירות ותיקי התביעה, ואז הוא פנה אלי ואמר: "אתה ברק?", אתה היית בינתים עם הרשיון עד למשפט?", השבתי שאכן כן, המשטרה החזירה לי את הרשיון עד מועד המשפט. הוא המשיך לעין בתיקים ואמר "אז נדאג שתקבל שלושה חדשים שלילה!".

לא ידעתי האם זו בשורה רעה או טובה, בכל זאת לפני היו אנשים שקבלו שנתיים, אך מאידך אני החזקתי בברכתו של הרב שאמר שלא אקבל שלילה כלל.

לפתע הגיע למקום חבר של שרון קוהלי, שרון הוא חבר טוב מזה שנים, וחבר שלו הכיר אותי וכנראה שהרגיש חובה לעזור לי. הוא נגש לתובע והתחיל להסביר לו שאין שום הגיון לתת לי שלושה חדשים שלילה, ובאמת לאחר וכוח ארוך הוא הסכים להתפשר על חדשים. משום מה החבר של שרון קוהלי לא הסתפק בזה והמשיך להתעקש עד שהתובע הסכים לותר על בקשת השלילה וסכם על קנס של 1500 ש"ח בלבד.

יצאתי מבית המשפט שמח וטוב לב. אמנם סכום הקנס היה גבוה, אך להתמודד עם שלילה, בפרט בתקופה שהרב היה בצפון ואני

פרשה

16

פרשת קרח - סכנת הליצנות ותיקון המידות

עורך ראשי · כ"ב בִּסְיוֹן תשפ"ו

"ויקהל עליהם קרח" - סכנת הליצנות

"ויקהל עליהם קרח" - בדברי ליצנות (רש"י)

מסופר על אחד שכל הזמן היה עושה ליצנות, הוא היה אומר בדיחות, הוא היה רגיל לעשות צחוקים. פעם אחת הוא היה אצל ר' לוי יצחק מברדיטשוב, הם ישבו ללמוד והתווכחו בלימוד והברדיטשוב אמר לו "בשמים פוסקים כמוני". ענה לו אותו אחד בליצנות "גם בשמים יכול להיות טעות". מיד הוא נבהל!

אמר לו ר' לוי יצחק: אתה רואה לאן הגעת עם הליצנות שלך?! תעשה נדר שלא תדבר יותר ליצנות! מיד הוא תפס את עצמו וקיבל על עצמו באמת לא לעשות ליצנות. הוא הפסיק לגמרי עד שכמעט הוא מת מזה!

הייתי בירושלים ובחולון, היה ודאי נזק גדול יותר. וכפי שהרב אמר, שלא אקבל שלילה, כך היה.

החבר של שרון קוהלי יצא אחרי מבית המשפט, נגש אלי באורות של שמחה, הוא הצליח בכמה דקות לעזור לחבר. ואז הוא אמר לי: כמה היה עולה לך עורך דין, כדי להשיג את הדיל שהשגת עכשיו? כמה מאות שקלים לפחות אה?!

אז מה אני מבקש.. רק תקנה לי פחית בירה ונשתה לחיים.

כך הומתקה גזרת השלילה בפחית בירה.

לחיים לחיים.

מתוך הספר "פלא עליון חלק ג"

קראו עוד

- הפתק נפתח על הקבר הטרי
- בטול הקנסות בזכות הרב
- אל תסגר את המקוה

מרבוב שהוא היה מקבל חיות מהליצנות, מרבוב שהוא התרגל לליצנות ולצחוקים ועכשיו הוא עשה תשובה אמיתית והפסיק לגמרי, הוא כמעט מת מזה! לא היה לו חיות! לא נשאר לו חיות! עד כדי כך שהיו רואים במקוה את האברים הפנימיים שלו, הוא נהיה עור ועצמות! וזה נקרא תשובה אמיתית.

לעקור את ההרגלים הרעים מהשורש

אדם צריך להפוך את כל המהות שלו! את כל ההרגלים הרעים שלו! יש לו הרגל לדבר לשון הרע, יש לו הרגל לדבר ליצנות. אדם מתרגל לעשות ליצנות בסוף הוא יעשה ליצנות מצדיקים, בסוף הוא יעשה ליצנות מאשתו ומהילדים.

אדם יש לו עזות לא נכונה, עזות מגונה, בסוף הוא מתרגל להיות עז, בסוף הוא גם יתחצף על מישהו! בסוף הוא יתחצף על מישהו

חשוב, בסוף הוא יתחצץ על אשתו. אם הוא רגיל לצעוק על חופשיים בסוף הוא יצעק גם על אשתו! בסוף הוא יצעק גם על הילדים בבית!

היום אסור לנו לצעוק על שום יהודי! צריך רק לדבר איתם בנחת, אם פעלת פעלת! ואם לא פעלת מחר תפעל! תתפלל תפעל בשמים בשורש הנשמות! כי אם אתה היום צועק על איזה יהודי ההרגל הזה נקנה לך בנפש ומחר אתה תצעק גם בבית שלך על האשה והילדים.

עזות דקדושה: לשתוק כשמביזים אותך

האדם נמצא על גבול החטא על גבול העבירה, כל הרגל קטן לא טוב, כל תנועה קטנה לא נכונה יכולים להביא אותו לסערת רוחות, יכולים להוציא אותו מהכלים. באמת צריכים עזות! צריכים עזות כנגד המלעיזים כמובא בשולחן ערוך:

"שלא יתבייש מפני בני אדם המלעיזים עליו בעבודת הבורא יתברך שמו. אבל מכל מקום לא יענה אותם דברי עזות, שלא יקנה קנין בנפשו להיות עז פנים, אפילו שלא במקום עבודתו יתברך שמו." (אורח חיים סימן כט)

וכן אין להתקוטט בשביל איזה מצוה, כגון להתפלל לפני התיבה, או לעלות לתורה וכדומה, כדמצינו בלחם הפנים, אף שהוא מצוה לאכלו, שאלו הצנועים מושכים ידיהם והגררין חוטפין ואוכלין.

מה שהטור אומר לך שתעיז כנגד המלעיזים לא הכוונה שתצעק עליהם! לא שתבזה אותם! אלא שמביישים אותך תשתוק! כמו שכתוב על מרדכי היהודי שהמן צעק עליו והוא "לא זע ולא קם".

ברגע שהמן צועק עליך אתה לא צריך לצעוק בחזרה! שמישהו מבזה אותך אתה לא צריך לענות! אלא פשוט אתה צריך לשתוק וזה נקרא עזות כנגד המלעיזים.

לראות את מעלת חברינו ולא חסרונם

ברגע שאדם מתרחק מהצדיק, ברגע שאין לו את אור הצדיק, הוא מתחיל לחפש חסרונות באלה שמוסרים נפשם למען הצדיק, הוא מתחיל לדבר עליהם, הוא עושה מהם ליצנות, "מה.... הם בכלל לא לומדים! הם לא יודעים הלכות!?"

הוא עושה ליצנות מכל אלה שמתיגעים להתפלל בכוונה, מכל אלה שלומדים במסירות נפש, שקמים בלילות להגיד תיקון חצות. דוקא אלה שקמים הכי מאוחר, דוקא אלה שבקושי לומדים, הם אלה שעושים ליצנות ומחפשים חסרונות בשני.

היסוד הפשוט הוא שלא לדבר על שום יהודי בעולם! צריך ללכת עם ההשקפה שאני היהודי הכי גרוע בעולם, אין יותר גרוע

ממני, כל יהודי יותר טוב ממני, יותר קדוש ממני, יותר חכם ממני, איך אני יכול לדבר על השני!? איך יהודי יכול להגיע לזה לדבר על יהודי שני?

מילא גוי, יש לו בזה עוד עבודה לא לדבר! הוא צריך להתגבר! כי גוי זה כל המטרה שלו! כל המטרה שלו לדבר על השני, הוא ככה... והוא ככה.. ההוא לא כמוני! אבל אצל יהודי לא שייך בכלל העבודה הזאת! יהודי צריך כל היום "נעימות בימין נצח" הוא צריך להיות בעולם של ניגון בעולם של אמונה עשרים וארבע שעות! איך הוא יכול פתאום ליפול לכאלה דרגות נמוכות! לכאלה דרגות נוראות!

לקבל את האמת ממי שאומרה

ואם אדם חושב - ודאי שאני חייב לדבר עליו! הרי הוא דיבר עלי! אדם צריך לדעת אם משהו דיבר עלי אז הוא דיבר דברים נכונים! הרי הוא אומר שאני לא צדיק, באמת אני לא צדיק! הוא צודק!! הוא אומר שאני לא ברסלב, הוא צודק! באמת אני לא ברסלב! הכל הוא צודק!!

מה אני ברסלב!? ברסלב מדבר "מאורחות צדיקים", ברסלב מדבר "ממסילת ישרים", ברסלב מדבר "משערי תשובה", "מהחפץ חיים". ברסלב לא מדבר לשון הרע! ברסלב לא מדבר ליצנות! ברסלב מדבר מכל הספרים! ברסלב מדבר מכל הצדיקים!

אדם מדבר לשון הרע ליצנות אז וודאי שהוא לא ברסלב! אז אם אמרו עליך שאתה לא ברסלב! זה נכון! אתה עוד צריך להודות להם! ברוך ה' שיש מי שאומר לך את האמת! אתה עוד צריך לתת להם משכורת אלף דולר ליום!

מילוי השכל בלימוד התורה

הרב'ה אומר אם אין שכל ואין מוח אי אפשר לעבוד את ה'! אם אדם לא לומד תורה לא לומד גמרא אז אין מה לדבר איתו בכלל! אין מה להסביר לו! הוא סתם מחלל שם רבינו!

היום אנחנו לא כמו היהודים התמימים שהיו בזמן הבעל שם טוב שיכלו רק להגיד תהילים ולהיות צדיקים. היום כמעט ואין כאלה יהודים! אין כאלה יהודים תמימים כמו לפני 200 שנה! היום או שלומדים גמרא ויש שכל! או שאין שכל ואז נופלים לעבירות והפקרות ה' ירחם. הרב'ה רוצה אנשים עם שכל, אנשים למדנים, ואז כל המידות וכל ההרגלים הרעים נכנעים.

כשהמוח ריק מחכמה בינה דעת, כשהמוח ריק משכל, האדם תמיד יפגום! הוא יהיה פגום! הוא ידבר ליצנות! הוא ידבר לשון הרע! הוא ידבר ניבול פה! הוא ידבר דברים לא לעניין! הוא יעליב! הוא ילעג! הוא יקנא! הוא ישנא! הכל כי המח שלו ריק.

סוד שמירת העיניים: המלחמה על קדושת הנשמה

עורך ראשי · כ"ד בסיון תשפ"ו

עבר עלינו כשהיינו צריכים לקחת אותם בשבי". הם הביאו מיד קורבנות לכפר על נפשותיהם. על זה היה דווה ליבם, על החשש הקל ביותר של פגם בעיניים.

מלאך המוות המורכב מעיניים

הגמרא במסכת עבודה זרה אומרת:

"אמרו עליו על מלאך המוות שכולו מלא עיניים" (עבודה זרה כ ע"ב).

מסביר הרב אליהו לופיאן: מלאך המוות מורכב מהעיניים של האדם עצמו. אם אדם נכשל באלף הסתכלויות אסורות, יהיו למלאך המוות שלו אלף עיניים. אם נכשל במיליון הסתכלויות, זה יהיה מלאך של מיליון עיניים. **העיניים שהאדם נכשל בהן – מהן נברא מלאך המוות שבא לקחת את נשמתו.**

מנגד, כאשר אדם זוכה להתקדש ולהיטהר, ובמיוחד כשהוא מקים בית בקדושה עם אישה כשרה, הוא יכול להגיע לכל המדרגות הרוחניות שבעולם.

בני צרויה: נשמות ללא גוף

הספר "מגלה עמוקות" שואל: מדוע הגיבורים הכי גדולים של דוד המלך – יואב, אבישי ועשאל – נקראים תמיד "בני צרויה" על שם אימם, ולא על שם אביהם?

יואב היה גיבור עצום שכאשר רצה לפרוץ את חומת רבת עמון, השתמש בעץ כמעין קטפולטה והעיק את עצמו מעל החומה. עשאל, כפי שאומר הילקוט שמעוני, היה קל רגליים עד כדי כך שהיה רץ על ראשי השיבולים מבלי לשבור אותן. הוא היה כולו רוח, נשמה ללא גוף.

איך זכו לכאלה נשמות קדושות? מסביר ה"מגלה עמוקות" שהם נקראים בני צרויה מלשון "צור" – סלע. כמו שנאמר על האבות הקדושים:

"כִּי מֵרֹאשׁ צָרִים אָרְאָנוּ וּמִגְבָּעוֹת אֲשׁוּרָנוּ" (במדבר כג, ט).

מאמר נוקב על עוצמתה של שמירת העיניים והמלחמה הרוחנית על טהרת המחשבה. דרך סיפורם של לוחמי מדין וגיבורי דוד המלך, מתבאר כיצד התגברות על אש התאוות הופכת את האדם לנשמה טהורה, וכיצד יש להתנהל ברחוב מול פיתויי היצר.

במלחמת מדין, משה רבנו בחר את האנשים הצדיקים והקדושים ביותר בעם ישראל. "אלף למטה, אלף למטה" – הוא לקח מכל שבט רק את אלו שמעולם לא פתחו את העיניים שלהם להסתכל בדברים אסורים. כשהעם היה יוצא למלחמה בקדושה כזו, לא נפקד מהם איש. הם יכלו להילחם מול מיליוני גויים ולנצח ללא אבדות.

הם הלכו למלחמה בעיניים סגורות. זרקו סתם עפר – וזה הפך לחרבות. זרקו קש – וזה נהיה חיצים. החץ היה הולך מעצמו ופוגע במטרה, כי הם הלכו עם הכוח של משה רבנו. **כשאדם הולך עם הכוח של הצדיק, הוא יכול לזרוק חתיכת קש וזה הופך לפצצת אטום.** עם ישראל הוא עם קודש קודשים, וכל מה שצריך זה ללכת עם עיניים באדמה.

הפחד האמיתי של לוחמי מדין

הרב אליהו לופיאן מסביר שהלוחמים הללו לא פחדו מהחיילים המדיינים כלל. הפחד הנורא שלהם היה רק מדבר אחד: מלהיכנס לבתים של המדיינים וליפול בשמירת העיניים. אף אחד מהם לא אמר "אני צדיק, לי זה לא יזיק, עליי זה לא משפיע".

כדי לקחת את השבויים, הם נכנסו לבתים רק בזוגות, בעיניים סגורות, וכל אחד לקח איתו דלי של פיח ושפך על הנשים המדייניות כדי שהעין לא תיפתח ותיכשל אפילו לשנייה אחת.

למרות כל אמצעי הזהירות, הם חזרו למשה רבנו בבכיות נוראות. הם אמרו: "נכון שלא נפקד ממנו איש במלחמה, אבל אל תשאל מה

הם נולדו מקדושה וטהרה מוחלטת, ללא שום תאוות, כאילו נולדו מאבנים. **כאשר ההורים קדושים וטהורים, הם יכולים להוריד לעולם נשמות שהן רק אור אלוקי, צדיקים שהם נשמה ללא גוף.**

לכבות את אש התאוות

העבודה העיקרית של האדם היא ההתמודדות בינו לבין עצמו. הרבי מקוצק דרש את הפסוק "הִיִּיתִי בַיּוֹם אֶכְלֶנִי חֶרֶב וְקָרַח בְּלִילָה" – אדם צריך להיות "קרח בלילה", לקרר את אש התאוות המשתוללת. אם היצר הרע בוער, קום ותגיד תהילים, תלמד גמרא, תצעק להשם בשדה.

המדרש אומר שלעתיד לבוא, הקדוש ברוך הוא יוציא אש מתוך האדם עצמו, וזה יהיה הגיהנום שלו. **האש של התאוות שהאדם לא כיבה בעולם הזה, ולא הפך אותה לאש קודש של התלהבות בתורה ובתפילה – היא זו שתשרוף אותו.**

אל תגיד "מה אני יכול לעשות? התאוות משתוללות, אני כזה". מי יודע איזה רשע היית בגלגול קודם? אולי היית אחאב או מנשה? עכשיו, בגלגול הזה, נתנו לך אפשרות לתקן ולכבות את האש הזאת. תשכב על הרצפה, תבכה ותצעק להשם: "תוציא אותי מהאש הזאת! תעביר אותי לאש קודש!".

לצאת לרחוב כמו לשדה קרב

המסקנה מכל זה היא קבלה מוחלטת של שמירת עיניים. הרב אליהו לופיאן מזהיר שמלאך המוות מסתובב ברחוב. אל תרמה את עצמך ותגיד "לי זה לא מזיק, אני לא שם לב". אם לוחמי מדין, שראו את ה' פנים אל פנים במעמד הר סיני, פחדו ממלאך המוות – איך אתה לא מפחד?

כשאדם יוצא מפתח בית המדרש, עליו לדעת שמלאך המוות מחכה לו בחוץ כדי לשרוף לו את כל התורה שלמד במשך שעות ארוכות.

אדם שיוצא לרחוב צריך להרגיש כאילו יורים שם אש חיה. כמו אדם שחייב ללכת למכולת להביא לחם בזמן מלחמה – הוא זוחל על הרצפה, נצמד לקירות, ומתכופף כדי שהכדורים לא יפגעו בו. כך בדיוק צריך לצאת לרחוב: ביישוב הדעת, בראש מורכן ובעיניים סגורות.

לפני היציאה מבית המדרש, מהבית או מהמקווה, עלינו לטכס עצה איך להינצל ממלאך המוות שאורב לנו. רק על ידי שמירה קפדנית זו נזכה להינצל מכל הרהור רע מעתה ועד עולם, ובזכות זה נזכה שיבוא משיח צדקנו כהרף עין, אמן.

שיעור מס' 179

הגנוז: אברהם אבינו בנה לבני קטורה כרכים של ברזל, ערים ענקיות המכוסות בעפר ובסלעים, שכיום נראות כמו הרי טיבט וההימלאיה. השמש מעולם לא נכנסה לשם, אך אברהם עשה להם דיסקרין של אבנים טובות ומרגליות המאירות יותר מהשמש. אבנים אלו, הנקראות "כדכוד", עתידות לשמש אותנו לעתיד לבוא, כפי שנאמר: < "וְשָׁמְתִי כְּדָכָד שְׁמִשְׁתִּיךְ".

האור של שרה ורבקה

האור העצום הזה של אבני הכדכוד התגלה אצל האמהות הקדושות. המדרש רבה מספר שכאשר אברהם ירד למצרים ופתחו את התיבה שבה הסתתרה שרה אמנו, הבהיקה כל ארץ מצרים מזיווה. שרה האירה ממש כמו שמש, וכפי שרומז בעל הטורים על²⁶

מאמר

18

סוד האישה המשכלת: המבחן של אליעזר וחינוך הילדים

עורך ראשי · כ"ד בִּסְיוֹן תשפ"ו

שיעור מס' 176 | אור ליום ה' פר' תולדות, ל'

חשון א' דר"ח כסלו תשנ"ט

אליעזר עבד אברהם לא חיפש רק נערה שתשקה אותו מים, אלא ערך לרבקה מבחן מדויק של צניעות, חסד ושכל. דרך מבחן זה מתגלה תפקידה העצום של האם בחינוך הילדים, ומתבארת הדרך הנכונה להעניק מוסר ומשמעת ללא אלימות.

הגמרא במסכת בבא בתרא מתארת כיצד לעתיד לבוא הקב"ה יפרוס את עורו של הלווייתן על חומות ירושלים, והוא יבהיק מסוף העולם ועד סופו. במסכת סופרים מובא סוד נוסף הקשור לאור

הפסוק "ויהיו חיי שרה מאה שנה" – ראשי התיבות של שנות חייה מרכיבים את המילה **שמש**.

אותו אור הופיע גם אצל רבקה אמנו. התורה חוזרת שוב ושוב על המילה "כדה" ("ותורד כדה", "ותער כדה"), כדי לרמז על אבני הכדנד. פתאום רבקה התחילה להאיר באור יקרות, ושם הוויה התחיל לרחף מעליה.

שלושת המבחנים של אליעזר

כאשר אליעזר עבד אברהם הולך לחפש אישה ליצחק, הוא עורך לה מבחן מדוקדק. רבי נחמן מברסלב מסביר בליקוטי מוהר"ן (תורה ב') שכדי לדעת אם השידוך הוא שידוך של אמת, בבחינת "ומה אישה משכלת", יש לבחון את האישה בשלושה דברים: צניעות, חסד ושכל.

המבחן הראשון היה מבחן הצניעות. אליעזר אומר: "הטי נא כדך ואשתה". נערה צנועה לא מגישה את המים ישירות מול פניו של גבר זר, אלא מטה את הכד מהצד ומתרחקת. על רבקה נאמר "ואיש לא ידעה". המדרש העתיק "מאור לאפלה" לומד מכאן, וכן מבחן יפתח שעליה נאמר "והיא לא ידעה איש", **שמעולם לא הסתכלה בחייה בצורת איש**. אליעזר רצה לראות אם היא מבינה את הרמז של "הטי נא כדך" – להגיש את המים בצניעות, מהצד, מבלי להביט בו.

המבחן השני היה מבחן החסד. אליעזר ציפה שהיא תציע מים לא רק לו, אלא גם לגמליו, למרות שמדובר בעשרה גמלים צמאים שחזרו ממסע ארוך במדבר.

חכמתה של אם: להבחין בצורכי הילד

אך המבחן השלישי והעמוק מכולם היה מבחן השכל – האם היא "אישה משכלת". אליעזר אמר בליבו: "ואמרה שתה וגם לגמליך אשקה", אך רבקה ענתה בחכמה יתרה ואמרה: "גם לגמליך אשאב עד אם כילו לשתות".

רבקה הבינה שגמל, "ספינת המדבר", אוגר בדבשתו מים לשלושה ימים. היא לא אמרה "אשקה" – שמשמעותו לתת להם לשתות מיד, אלא "אשאב" – אשאב מעט מים כדי לראות אם הם בכלל צמאים, שהרי ייתכן ששתו לא מזמן. **אישה משכלת יודעת להבחין מה הילד צריך, האם הוא באמת צמא או שכבר שתה אצל השכנים**. זהו תפקידה של האם – להרגיש ולהבחין בדקויות של צורכי ילדיה.

תורת אמן: העיקר בחינוך

מדוע כל כך חשוב שהאישה תהיה "אישה משכלת"? משום שעיקר חינוך הילדים מוטל על האם. בספר "בן פורת יוסף" (לבעל התולדות יעקב יוסף) מוסבר הפסוק: < "שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ".

את ה"תורה" מקבלים מהאמא. היא זו שנמצאת עם הילדים, מלמדת אותם נטילת ידיים, ברכת המזון, מספרת להם סיפורי צדיקים ומחבבת עליהם את המצוות. תפקידו של האב הוא רק ה"מוסר" – לגבות את האם. כשהאב חוזר הביתה, תפקידו לוודא שהילדים שמעו בקול אימם.

ומהו אותו "מוסר"? שלמה המלך אומר במשלי: "חושֶׁךְ שֶׁבֶטֹו שׁוֹנֵא בְּנוֹ", ורבים טועים לחשוב שהכוונה היא להכות את הילד. אך הפסוק המאוחר יותר במשלי מסביר את האמת: < "אֲזַלְתָּ קֶשֶׁרָה בְּלֵב נָעַר שֶׁבֶט מוֹסֵר יִרְחִיקֶנָה מִמֶּנּוּ".

ה"שבט" אינו מקל פיזי, אלא "שבט מוסר" – דברי מוסר וחינוך. **העונש האמיתי והנכון לילד אינו מכות, אלא מניעת צ'ופר** – להגיד לו: "בגלל שלא שמעת בקול אמא, לא תקבל סוכרייה" או "לא תשמע סיפור". זהו המוסר הבונה. ולשם כך בדיוק חיפש אליעזר אישה משכלת, מלאה באור, צניעות וחסד – כדי שתבנה את הדור הבא של עם ישראל מתוך חכמה ואהבה.

שיעור מס' 176

חידון תמונת השער

בתמונת השער של העלון הזה מוסתרים רמזים לכל אחת מהכתבות.
האם תצליחו למצוא את כולם?

1 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "פרשת קרח - סכנת הליצנות ותיקון המידות"

2 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה ""בזאת תדעון כי ה' שלחני" - פרשת קרח מהגה"צ רבי אליעזר ברלנד שליט"א"

3 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "יומא טבא לרבנן - סיום מסכת יבמות בסדר הדף היומי על ידי הגה"צ רבי אליעזר ברלנד"

4 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "עלון נצח נצחים - פרשת קרח תשפ"ב"

5 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "עלון שפכי כמים לבך - פרשת קרח תשפ"ב"

6 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "עלון שיחו בכל נפלאותיו - פרשת קרח תשפ"ב"

7 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "עלון עיקר הצדיק - פרשת קרח תשפ"ב"

8 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "פרשת קרח: הגאון רבי ישראל שרת שליט"א זועק על הרדיפה הנוראית כנגד הצדיק הרב"

9 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "פרשת קרח: קרח היה צריך לקרב את העם למשה רבינו - הגה"צ הרב אליעזר ברלנד"

10 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "פרשת קרח - אימרות קודש של הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א"

11 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "שביבי אור פרשת קרח תש"פ"

12 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "העלון אור האמונה לפרשת קורח תשע"ח - גליון 634"

13 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "פרשת קרח מפי הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א - כבבת שמרם 28"

14 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד שמירת העיניים: המלחמה על קדושת הנשמה"

15 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד האישה המשכלת: המבחן של אליעזר וחינוך הילדים"

16 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "מורנו הרב ברלנד שליט"א מסר שיעור לאברכי כולל "נחל החיים" בבית שמש: צפו"

17 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד האור הגנוז: הדרך האמיתית להשיב נשמות אובדות"

18 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד הדמעות: הכוח להוריד נשמות גבוהות בדור של חושך"

19 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד החיים ושמירת העיניים: כיצד מנצחים את מלאך המוות"

20 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד האמונה והביטול: הכוח לעמוד מול כל אויב"

21 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד הביטול המוחלט: כיצד מנצחים את כל פחדי העולם"

22 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד המחילה והשתיקה: כוחו העצום של חנון המרבה לסלוח"

23 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "נס מהלך על שניים: עדות מצמררת מהפיגוע בהרי ירושלים"

24 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד קדושתה של באר שבע: מסעו של אברהם אבינו להפצת האמונה"

25 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סיפור ההצלה: הסגולה הבדוקה לניצחון במלחמת המחשבות / סיפור של קדושה"

26 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד ההכנעה והדמעות: הדרך האמיתית לכיבוש הארץ"

27 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד ימות המשיח: מדוע נזדקק לדמעות כמים כדי ללמוד תורה?"

28 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סיפור מופלא: הטבילה בים של אשדוד שעצרה את הטילים / סיפור מופלא"

29 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד ההסתרה והגילוי: כיצד נברא יום חדש מתוך החושך"

30 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "מורנו הרב ברלנד שליט"א מסר שיעור לבחורי קהילת שובו בנים ומקורבים: צפו"

31 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "השלילה שהומתקה בעבור פחית בירה"